

Vez med šolstvom in gospodarstvom

V Šolskem centru Škofja Loka so v začetku decembra slovesno odprli Medpodjetniški izobraževalni center (MIC) in obenem zaznamovali zaključek projekta energetske sanacije šolskih objektov.

stran 5

S sanacijo bodo prihranili pri energiji

Za energetska sanacija šol v Železnikih, Selcih, Dražgošah, Davči in Sorici ter plavalnega bazena v Železnikih bodo dobili velik delež evropskih nepovratnih sredstev.

stran 8

ŠKOFJA
LOKA

ena
dve dolini
tri pogorja
neskončno zgodb

loški glas

ČASOPIS ZA ŠKOFJELOŠKO OBMOČJE

ŠTEVILKA 12, DECEMBER 2013

Najlepše darilo Ločanom za novo leto

Imamo obvoznico. Zmagal je zdrav razum. Kakšen fantastičen dan. Tako čustven je bil v sredo odziv Ločanov, ko so izvedeli za odločitev državne revizijske komisije, ki omogoča nadaljevanje del na škofjeloški obvoznici.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – V zadnjih tednih so prebivalci Spodnjega trga in Poljanske ceste ponavljali protestne zapore regionalne ceste, po kateri se mimo njihovih domov valijo kolone avtomobilov, avtobusov in tovornjakov. Tak protest je bil predviden tudi za minulo sredo v popoldanski prometni konici, a so Ločani že zjutraj prejeli dobro novico. Državna revizijska komisija, ki je obravnavala dve pritožbi neizbranih izvajalcev za dograditev poljanske obvoznice, je namreč obe zavnila in tako je obveljala izbira Direkcije RS za ceste, ki je na zadnjem razpisu za gradnjo predora pod Stenom in nadaljevanje ceste proti Zmincu izbrala Gorenjsko gradbeno družbo s partnerjema, češko družbo OHL ŽS in Iskra sistemi. Pogodba z izvajalcem mora biti podpisana do konca tega leta, če naj bi bila gradnja obvoznice končana leta 2015, ko je zadnji rok za črpanje evropskega denarja, je ob več priložnostih poudarjal direktor direktorja za ceste

Foto: Tina Dokl

Zadnja zapora ceste v Škofji Loki se je zaradi odločitve državne revizijske komisije spremenila v veselo druženje.

Gregor Ficko. Iz evropskih virov bo namreč ta največja naložba v državne ceste dobila 27 milijonov evrov. Če jih ne bi bilo, bi morala denar zagotoviti država, a je v današnjih razmerah to malo verjetno.

Veselite nad odločitvijo, ki jim bo v dveh letih končno prinesla štirideset let pričakovano obvoznico, je izrazil škofjeloški župan Miha Ješe: "Izjemno vesel sem odločitve, ki je najlepše pra-

znično darilo vsem Ločanom.

Ob tej veseli novici se zahvaljujem vsem prebivalcem starega mestnega jedra škofje Loke, prav posebej prebivalcem Spodnjega trga in Poljanske ceste, članom občinskega sveta in Direkciji za ceste RS za vse aktivnosti, ki so nas pripeljale do tega, da bomo končno dobili težko pričakovano poljansko obvoznico, ki je prepotrebna za razvoj Škofje Loke, Po-

ljanske doline in Severne Primorske." Pozitivni odzivi prihajajo z vseh strani, meščani pa pravijo: "Prebivalci Spodnjega trga, Poljanske ceste in Poljanske doline smo obvestila državne revizijske komisije izjemno veseli, saj naj bi bila, po zagotovilih Direkcije RS za ceste, pogodba za dokončanje izgradnje obvoznice Škofja Loka proti Poljanski dolini podpisana še v tem tednu, obvoznica pa zgrajena kar najhitreje. Pričakujemo, da se bodo dela za dokončanje obvoznice začela takoj po podpisu pogodbe, torej še pred novim letom, in bodo dokončana v roku, ki bo zagotovil pravočasno črpanje sredstev, ki jih ta projekt namenja Evropska unija. Kot zainteresirana javnost, za katero je izgradnja obvoznice izjemnega pomena, saj bo z dokončanjem obvoznice izjemno pridobila na kvaliteti življenja, bomo tudi v prihodnje skrbno spremljali izvajanje projekta in pričakujemo dobro sodelovanje tako z investitorjem kot tudi z izvajalcem del in z organi Občine Škofja Loka."

Dvojni jubilej starodobnikov

Društvo Rovtarji je slavilo petnajst let, njihov ansambel Suha špaga pa deset let delovanja.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Prejšnji teden je v predverju Sokolskega doma Društvo Rovtarji Škofja Loka, ki se ukvarja s smučanjem in kolesarjenjem po starem, zaznamovalo dva jubileja: petnajst let društva in deset let delovanja njihove glasbene zasedbe Suha špaga. Ob tej priložnosti so odprli razstavo z naslovom Smučarji po starem v Škofji Loki. Razstavo je odprl škofjeloški župan Miha Ješe. Večino

slik je prispeval fotograf Tone Štamcar iz Škofje Loke, nekaj jih je iz arhiva društva, nekaj pa jih je prispevala Tanja Oblak, ki jih je izbrala in uredila ob pomoči Nives Lunder. Fotografije so iz obdobja zadnjih petih let in so urejene po sklopih, v predverju Sokolskega doma pa jih bo moč videti do 26. januarja prihodnje leto. Ob odprtju razstave je zagrnila Suha špaga, poleg so bili tudi prijatelji Rovtarjev, člani Tamburaške skupine Bisernica – veterani.

Foto: Andrej Tarfila

Z odprtja razstave Smučanje po starem v Škofji Loki

ŠKOFJA LOKA

Program za boljši zrak

V občini Škofja Loka je do konca leta v javni razpravi program varstva zraka, ki predstavlja del širšega programa varstva okolja. Imajo podatke o stanju zraka, usmeritve in več predlaganih ukrepov za izboljšanje zraka.

stran 3

GORENJA VAS - POLJANE

Utrdbe z novim čarom

Kraj: Utrdba Rupnikove linije na Golem vrhu; kaj: odprte razstave; kdaj: konec novembra; kdo: vojak starojugoslovanske vojske Škofov Francelj preda razstavo o življenju v času gradnje Rupnikove linije

stran 7

ŽELEZNIKI

Sveženj pisem s fronte

Družina Tarfila iz Ovčje vasi v Železnikih je po poplavih leta 2007 pri čiščenju prostorov našla sveženj pisem, ki jih je leta 1915 domačim s fronte pisal Anton Štalc. Objavili so jih v zborniku Železne niti.

stran 9

ŽIRI

Pustotnik bo povsem drugačen

Poleg sedanjega kopališča, otroškega igrišča in konjeniške dejavnosti bo na Pustotniku v prihodnosti tudi prireditveni prostor, kamp in še mnogo drugih dejavnosti.

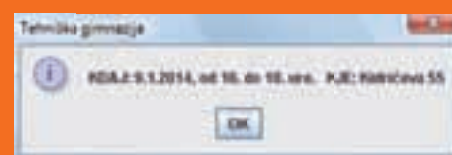
stran 10

PREDINFORMATIVNI DAN 2014

Potek dneva:

- sprejem obiskovalcev ob glavnem vhodu
- kratek glasbeni program naših dijakov
- predstavitev strokovne gimnazije
- ogled šolskih prostorov
- računalniška delavnica (izdelava igre za Android)
- športno druženje v dvorani (nogometna tekma med dijaki in obiskovalci)

Šolski center Kranj

OBČINA ŠKOFJA LOKA

Županov kotiček

Leto 2013 je bilo uspešno

Letošnje leto lahko v občini Škofja Loka ocenimo kot zelo uspešno. Izvedli smo nekaj zgodovinskih projektov, na podlagi katerih se bo življenje v občini dvignilo na višjo raven, bo lažje in bolj urejeno.

Proračun je bil zelo bogat in smo ga v investicijskem delu skoraj docela realizirali. Če pogledamo nekaj najuspešnejših zadev, ne moremo mimo razpisa za ureditev starega mestnega jedra in izbire najboljšega projekta. Tega smo letos tudi začeli izvajati, jeseni leta 2014 pa bodo že vidni prvi obrisi nove zasnove starega mestnega jedra, in sicer urejamo njegov severni del od klanca pri Šeširju do Nunskega parkirišča. Urejeno bo v slogu, kot ga je predvidel prvonagrajeni projekt.

V teku so tudi največja investicijska občinska vlaganja v zgodovini Škofje Loke, Ureditev porečja Sore s kanalizacijskimi vodi in čistilnimi napravami. Dela smo začeli lani in v prvem letu realizirali le kakih pet odstotkov, letos pa je projekt stekel na polno: gradnja obeh čistilnih naprav in primarno kanalizacijsko omrežje je ureničeno že 80-odstotno. Tri četrtine celotne investicije je bilo torej izvedene letos. V naslednjem letu pa bo v prvi polovici gradnja še potekala, potem sledi enoletno poskusno obratovanje obeh čistilnih naprav.

Na tem projektu nas čaka še veliko dela v naslednjih dveh letih: izvedba sekundarne kanalizacije na vseh področjih, kjer je bila narejena primarna. To bo finančno zahtevna naložba, ker bo le malo sofinancer-

Miha Ješe

skih sredstev. Investicije v kanalizacijska omrežja praviloma plačujejo uporabniki. V naslednjem letu bo prišlo do nesorazmerja v finančnih prilivih, kajti šele naslednje leto lahko pričakujemo prilive od občanov, ki se bodo priključevali na ta omrežja.

Tretji projekt pa je pridobitev soglasja za izvedbo drugega dela projekta Urejanje porečja Sore, se pravi zamenjava starih in dotrajanih primarnih vodovodov. Konec novembra je izvajalec že začel delati, v začetku decembra smo podpisali tudi soinvestitorsko pogodbo, glavnina realizacije projekta pa bo v letu 2014.

Ko omenjamo vsa ta dela, pa ne moremo mimo za Škofjo Loko najpomembnejše pretežno državne investicije, nadaljevanja gradnje južne škofjeloške obvoznice. Upam, da bo zanjo leto 2014 srečnejše, kot je bilo letošnje. Željno pričakujemo, da se bo prihodnje poletje na južnem portalu prikazala luč na koncu tunela.

Miha Ješe, župan

Posegli so v drobovje mesta

Do 7. decembra bo začasno obmirovalo gradbišče na Cankarjevem trgu in Blaževi ulici, po praznikih pa bodo gradbena dela nadaljevali, če bo vreme to dopuščalo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – »Izvajalec del je gradbišče začasno uredil tako, da ga lahko uporabljajo pešci, sicer ob zavedanju, da gre še vedno za gradbišče, a pohodne poti so urejene tako, da je meščanom v času praznikov gibanje po mestu lažje,« je povedala vodja občinskega oddelka za okolje in prostor Tatjana Bernik.

Pri urejanju Cankarjevega trga in Blaževe ulice gre za temeljit poseg v mestno drobovje. Na obeh klančinah, ki s Spodnjega trga vodijo proti Cankarjevemu trgu, sta narejeni fekalna in meteorna kanalizacija ter hišni priključki, izvedeni so tudi jaški za električno napeljavo. »Če bo vreme to dopuščalo, bomo po novem letu nadaljevali, in si-

cer bo potrebno položiti še plinovod ter elektro in telekomunikacijske kanale, od marca dalje, ko bodo temperature omogočale, pa je že predvideno finalno tlakovanje tega območja, tako kot ga je predvidel projektant, avtor nagrajene natečajne rešitve,« dodaja Bernikova.

Mesta, izkopana zaradi kanalizacije, so začasno zasuli (sogovornica pravi, da so pri tem uporabili tudi reciklirane materiale), da so prebivalcem omogočili prehod tega območja. Nasuti material bodo brez težav odrinili, ko bodo dela nadaljevali.

Bernikova pri naložbi kot zelo pomembno poudarja sodelovanje s prebivalci. Ustanovili so posebno skupino, s katero bodo prebivalci sodelovali, ko se bodo priključevali na posamezne vrste kanalizacije.

»Sredstva za projekte za urejanje hišnih priključkov prebivalci finančno priskrbijo sami, se nam je pa zdelo primerno, da se v ta del projektiranja in urejanja vključi tudi Občina. To je bilo na terenu dobro sprejeto. Veliko besed smo namenili tudi urejanju meteorne kanalizacije, ojačitvi in hidroizolaciji temeljev. Tu smo skupaj s strokovnjaki nakazali opis rešitev in pridobili oceno stroškov, posamezniki pa se bodo odločali, ali bodo te posege izvedli, na kakšen način in s kom,« navaja Bernikova. Hkrati z izvajanjem del spremljajo statično stabilnost objektov in doslej niso bile ugotovljene poškodbe. Stanje neprestano spremljajo tudi arheologi, vendar doslej ni prišlo do arheoloških najdb.

Trenutno dela potekajo po predvidenem terminskem planu, zaostankov ni, gradbišča so odprta tudi na Blaževi ulici, kjer je se z ljudmi dogovarjajo na enak način kot na Cankarjevem trgu. Večjih zapletov ni bilo, odpraviti so morali posege, ki so predstavljali uzurpacijo prostora, a vse v dogovoru s prebivalci. Kot še pravi sogovornica, se dogovarjajo tudi z Obrtnikom o morebitni preselitvi dejavnosti na drugo lokacijo. Tudi parkirna mesta in zbiralnice odpadkov so preselili na druge površine. Z izdelovalcem projekta so imeli usklajevalni sestanek glede urbane opreme, rešitve usklajujejo z zavodom za varstvo kulturne dediščine in urbanističnim svetom. Urbano opremo bodo nameščali po tlakovanju.

Temeljiti poseg v drobovje Cankarjevega trga / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Gradbena dela so za praznike začasno ustavljena.

ŠKOFJA LOKA

loški glas

neskončno zgodb

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj,
Bleivseva cesta 4, 4000 Kranj

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

UREDNIKA
Danica Zavrl Žlebir

NOVINARJI
Boštjan Bogataj, Igor Kavčič, Samo Lesjak,
Mateja Rant, Vilma Stanovnik,
Danica Zavrl Žlebir

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Denis Bozovičar, Tina Dokl, Gorazd Kavčič,
Andrej Tarfila, Matic Zorman

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

Gorenjski Glas

Minister in župani podpisali pogodbo

Župani občin Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka in Železniki so na ministrstvu za kmetijstvo in okolje podpisali pogodbi o financiranju dveh kohezijskih projektov v porečju Sore. Dela povsod že potekajo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana – Minister za kmetijstvo in okolje Dejan Židan in trije župani – Milan Čadež iz občine Gorenja vas - Poljane, Miha Ješe iz občine Škofja Loka in Anton Luznar iz občine Železniki – so podpisali pogodbe za sofinanciranje dveh kohezijskih projektov v porečju Sore, in sicer za odvajanje in čiščenje odpa-

dnih voda ter oskrbo s pitno vodo.

Projekt Oskrba s pitno vodo v porečju Sore vključuje gradnjo in posodobitev vodovoda v dolžini dobrih 35 km, gradnjo petih vodohranov, treh črpališč z vrtinami, zbirnega jarka za vrtine, klorinatorske postaje ter ureditev zajetja Hotovlja. Projekt je vreden skoraj 16,5 milijonov evrov. Od tega bo evropski kohezijski sklad prispe-

val malo manj kot devet milijonov evrov, država pa dobrih 1,5 milijona evrov. Sklenjene so vse pogodbe z izvajalci, konec gradnje pa je predviden 30. junija 2015. Minister Židan in župani so v okviru tega projekta podpisali sofinancerski pogodbi: Izvedba gradnje za operacijo: oskrba s pitno vodo v porečju Sore – Občina Škofja Loka v vrednosti dobrih šest milijonov evrov (kohezijski

sklad prispeva 5,2 milijona evrov, državni proračun 911 tisoč evrov) in Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Sore, projekt Občina Gorenja vas - Poljane, kanalizacija Trebija-Gorenja vas (sekundarni kanalizacijski vodi) in oskrba s pitno vodo v porečju Sore v vrednosti dobrih 2,7 milijona evrov (kohezijski sklad daje skoraj 2,4 milijona evrov, država 417 tisoč evrov).

Za odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Sore (upravičenke so Občina Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri) v vrednosti dobrih 29,6 milijona evrov bodo občine prejele pomoč skupnosti v višini skoraj 16 milijonov evrov in dobrih 6,2 milijona evrov iz državnega proračuna. Sklenjene so že pogodbe z izvajalci in tudi sofinancerske pogodbe, gradnja pa povsod že poteka.

OBČINA ŠKOFJA LOKA

Začeli graditi vodovod

Konec novembra se je začela gradnja primarnega vodovoda Trata-Reteče, ki poteka v okviru projekta Oskrba s pitno vodo v porečju Sore.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Reteče, Godešič – Izvajalec gradbenih del IMP Promont načrtuje, da bo celotno investicijo končal v petih mesecih in pol. Obenem opozarja, da bi lahko v času gradnje na tem območju občasno prihajalo do motenj pri oskrbi s pitno vodo. Pričakovati je krajše prekinitve v dobavi pitne vode zaradi izvedbe prevezav na obstoječem vodovodu. Ob tako obsežni gradnji obstaja možnost nekaterih nepričakovanih dogodkov, to so predvsem lomi na obstoječem vodu, ki lahko nastanejo zaradi gradnje v neposredni bližini že močno dotrajanih vodovodnih cevi.

Občina Škofja Loka zato porabnike pitne vode v naseljih Godešič, Reteče in Gorenja vas-Reteče prosi, da v času gradnje primarnega vodovoda Trata-Reteče spremljajo obvestila izvajalcev gradnje in tudi izvajalca javne službe (Loška komunala) ter strpno in z razumevanjem sprejmejo morebitne motnje v oskrbi s pitno

Na vzhodnem delu občine Škofja Loka so začeli graditi primarno vodovodno omrežje. / FOTO: TINA DOKL

vodo, predvsem pa se ravnajo po navodilih.

Izvajalec je gradbena dela na vzhodnem delu občine začel konec novembra, vodovod pa bo predvidoma končan do srede aprila 2014. Gradnja primarnega vodovoda Trata-Reteče sodi v okvir širšega projekta Oskrba s pitno vodo v porečju Sore in zajema celovito rešitev oskrbe s pitno vodo na

območju občin Škofja Loka in Gorenja vas - Poljane. Z izgradnjo novega vodovoda bodo zagotovljeni kakovostni vodni viri, izvedene hidravlične izboljšave ter omogočena priključitev dodatnih objektov na vodovodno omrežje. V okviru celotnega programa bo vgrajena 35 kilometrov novih cevodov, zgrajena bodo tri črpališča z vrtinami, pet vo-

dohranov, zbirni jašek za vrtnice in klorinatorska postaja ter urejeno zajetje Hotovlje. S tem bo več kot 22 tisoč prebivalcev občin Gorenja vas - Poljane in Škofja Loka deležnih boljše in varnejše javne oskrbe s pitno vodo. Skupna vrednost celotnega projekta za obe občini je ocenjena na dobrih 15 milijonov evrov, skoraj osem milijonov evrov bo prispevek evropskega kohezijskega sklada. Vrednost projekta na območju občine Škofja Loka znaša okrog 10 milijonov evrov, od tega bodo več kot pet milijonov nepovratnih sredstev prejeli iz kohezijskega sklada EU. Sredstva Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture 2017-2013 (podlaga za črpanje evropskih sredstev iz Kohezijskega sklada in delno iz Evropskega sklada za regionalni razvoj) so v prvi vrsti namenjena posodobitvi ali novogradnji infrastrukture s področja okolja in prometa, v manjši meri pa tudi za projekte s področja trajnostne rabe energije.

Program za boljši zrak

V občini Škofja Loka je do konca leta v javni razpravi program varstva zraka, ki predstavlja del širšega programa varstva okolja. Imajo podatke o stanju zraka, nekatere usmeritve in tudi več predlaganih ukrepov za izboljšanje zraka.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Zakon o varstvu okolja mestnim občinam nalaga sprejem celovitega programa varstva okolja, medtem ko za ostale občine ni obvezujoč, je pa zelo priporočljiv dokument, pojasnjuje Tatjana Bernik z občinskega oddelka za okolje in prostor.

"Glede na to, da smo imeli na razpolago dovolj gradiva za program varstva okolja za področje zraka, smo se odločili za postopno izgradnjo celega koncepta varstva zraka. V naslednjem letih bomo temu pridružili še hrup, vode, varstvo narave. Izhodišče za pripravo je bila analiza stanja, ki smo jo naredili na podlagi monitoringov posameznih onesnaževalcev in tudi meritev kakovosti zraka, ki v občini Škofja Loka niso bili narejeni le v zadnjem obdobju, pač pa tudi že leta 2007 in 2008. Uporabili smo tudi druge podatke, denimo o prometnih obremenitvah, na osnovi tega pa smo si zadali posamezne cilje, za vsakega

določili kazalnike in konkretne ukrepe, ki naj bi jih izvajali v petletnem obdobju spremljanja," pove o programu, ki je na pobudo občinskega sveta že ves mesec v javni razpravi.

Ključni cilj programa je zagotoviti dobro kakovost zunanega zraka na celotnem območju občine Škofja Loka. Bernikova pravi: "Ravno v tem času so na državni ravni sprejeti ukrepi za zmanjševanje onesnaževanja zraka za tista območja, ki so bila v državi ugotovljena kot kritično onesnažena s PM 10 delci. Pri vsebini tega programa smo se z gledovali tudi po državnih predpisih. Za občino Škofja Loka ni bilo ugotovljeno, da bi sodila v omenjena območja, kljub temu pa so meritve pokazale, da je kakovost zraka tudi pri nas najbolj obremenjena s PM 10 delci, izvor prašnih delcev pa je iskati v prometu in kuriščih, deloma tudi v industriji, a ta v večji meri h kakovosti zraka pripomore z drugimi parametri. Na področju, kjer napovedujemo ukrepe, je zmanjševanje emisij iz

tehnoloških izpustov in iz kurščih. Tu je naše izhodišče kataster tehnoloških onesnaževalcev, od njih letno dobivamo informacije o izvedenih monitoringih. V prihodnje želimo vzpostaviti tudi kataster kurišč. Pri prometu pa predvidevamo nekatere priporočila glede optimizacije zimske službe, zlasti v vidika posipanja in soljenja cest. To sicer urejajo državni predpisi, mi pa lahko te onesnaževalce opozarjamo v smislu, naj uporabljajo tehnološko modernejša tovorna vozila, tista, ki prevažajo sipke materiale, pa naj bodo pokrita s ponjavami, da se zmanjšuje prašenje cest."

Kar zadeva kurišča, bodo spodbujali uporabo čistejših virov, zlasti bi kazalo povečati plinifikacijo. Pri uporabi lesne biomase kot obnovljivega vira pa je treba upoštevati čistost goriva in pravilno uporabo kurilnih naprav, paziti pa tudi na ravnotežje med uporabo energentov, kot sta plin in kurilno okolje, in obnovljivimi viri. Posledično čistejši zrak bo tudi v varčnejšo rabo ener-

gentov, k čemur želijo v občini Škofja Loka prispevati z uvajanjem energetskega menedžmenta. S tem so uspeli že v javnih objektih, ki na podlagi ugotovitev s tega področja izvajajo energetske sanacije stavb. K temu bi radi v večji meri spodbudili tudi občane. Finančne spodbude jim za to zaenkrat ponuja Eko sklad, lahko pa bi našli tudi kake občinske vire.

K boljšemu zraku pripomore tudi prometna politika s krepitvijo mreže javnega prevoza in njegove bolj množične uporabe, parkirna politika, uporaba ekoloških vozil v javnem prometu in v gospodarskih družbah, posodabljanje voznega parka, ob tem pa ne gre pozabiti na urejanje pešpoti, pločnikov in mreže kolesarskih poti. Kot pomembno sobesednica navaja tudi izobraževanje in ozaveščanje javnosti: "Brez tega ne bomo uspešni, saj je treba ljudem sporočiti, kakšni ukrepi so potrebni, kakšne učinke z njimi lahko dosežemo in kako lahko vsak k temu prispeva."

Drage občanke, spoštovani občani občine Škofja Loka

Praznični decembrski dnevi so namenjeni skupnemu druženju in veselemu praznovanju z našimi najbližjimi.

Letošnje leto je bilo uspešno, s skupnimi močmi smo dosegli vse zastavljene cilje in to nas navdaja s pričakovanjem in optimizmom.

Zdaj res že lahko pričakujemo luč na koncu predora!

Vsem občankam in občanom Škofje Loke želim vesele božične praznike, v letu 2014 pa veliko zdravja, sreče, zadovoljstva in dobre volje.

Mag. Miha Ješe,
župan Občine Škofja Loka

Primer dobre prakse

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Novembra je bila v Škofji Loki sklepna konferenca z delavnico okoljskega projekta WE-EEN z naslovom Od zelenih izzivov do modrih rezultatov – podjetja in občine za boljše okolje. Projekt je vodila gospodarska zbornica, njegov namen pa spodbujanje sodelovanja med malimi in srednje velikimi podjetji in med ponudniki okoljskih storitev.

"Sodelujočim podjetjem je bil na voljo obisk svetovalnih podjetij z vidika varstva okolja ali energetike z namenom pokazati tem podjetjem koristnost, priložnost in prednosti tega svetovanja," je povedala Tatjana Bernik, ki je z Občine Škofja Loka sodelovala na konfe-

renci. "Občina je bila na konferenci navzoča kot primer dobre prakse celovitega ravnanja z okoljem. Lani smo denimo veliko pozornosti namenili uveljavljanju energetskega menedžmenta in spremljanju porabe energije v javnih objektih, kar smo predstavili na tej konferenci. S tem smo začeli, imamo uvedeni informacijski sistem, ki v javnih ustanovah spremlja energetske porabe. Bistveno je namreč ugotoviti stanje in stroške porabe energije, iz tega pa možnosti prihrankov. Na osnovi tega lahko postavljamo prioritete ukrepov, ki so potrebni za varčnejšo rabo energije. Naj poudarim, da pri tem koristimo znanje iz podjetja iz domače občine, ki je v slovenskem merilu zelo priznana."

Navdušujoč božični koncert

Mešani pevski zbor Gimnazije Škofja Loka in Simfonični orkester Crescendo sta v cerkvi sv. Jurija v Stari Loki priredila božični koncert. Nastop je povezovala dijakinja Meta Gantar. Orkester je med drugim predstavil avtorsko skladbo Vodnjak želja, pri nekaterih pesmih so se orkestru pridružili solisti iz razreda Francke Šenk iz Glasbene šole Kranj. Ob koncu je zazvenela Sveta noč v zanimivi, sveži priredbi Gašperja Jereba in v polni zasedbi gimnazijskega zbora in orkestra. Ravnatelj Gimnazije Škofja Loka Jože Bogataj se je ob koncu zahvalil vsem sodelujočim, med drugim mlademu dirigentu orkestra in zborovodji gimnazijskega zbora Žigu Kertu in organizatorici koncerta Ani Prevč Megušar, zadovoljstvo nad koncertom pa je izrazil tudi župan občine Škofja Loka Miha Ješe, zvest poslušalec gimnazijskih koncertov.

Z gimnazijskega koncerta v cerkvi v Stari Loki / FOTO: ALEŠ JEZERŠEK

OBČINA ŠKOFJA LOKA

Pripravljajo razvojno strategijo

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Občina Škofja Loka se je lotila izdelave razvojne strategije za obdobje do leta 2020, s katero bo opredelila strateške usmeritve in razvojne projekte. Obdobje sovpada z obdobjem nove finančne perspektive EU in s številnimi novimi okoliščinami, ki jih v prostoru in življenju občine in države povzročata gospodarska kriza.

»Pri oblikovanju razvojnih usmeritev in prednostnih nalog bi se radi kar najbolj približali potrebam občanov in občanov vseh generacij, zato vas vabimo, da izpolnete anketo, ki jo dobite na ob-

činski spletni strani ali dvignete v pisarni Občine. Na podlagi vaših predlogov bodo sestavljavci in upravljalci te strategije dobili določene usmeritve, s katerimi si bodo pomagali pri njeni pripravi. Pripravljali jo bomo približno dva meseca, predvidoma marca pa jo bomo dali v javno razpravo, v katero se bodo lahko vključili vsi občani,« vabi k sodelovanju župan Miha Ješe. Anketa je anonimna (razen, če sami želite navesti svoje ime) in bo odprta do konca decembra. Na Občini zagotavljajo, da bodo podatke uporabili izključno za pripravo Strategije razvoja občine Škofja Loka 2020.

Občina dobiva prostorski plan

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Na decembrski seji je občinski svet razpravljal o občinskem prostorskem načrtu. »Za občino je velik dosežek, da bomo dobili prostorski dokument, v katerem so začrtane smeri razvoja za občino za prihodnje. Prostorska razporeditev daje podlago za ves razvoj občine, z vidika prometa, gospodarstva, prebivalcev. Je pomemben dokument, ki je dolgo časa nastajal. Vsi z njim verjetno ne bodo zadovoljni, v njem bodo v prihodnje zagotovo

potrebne še spremembe,« dokument ocenjuje vodja oddelka za okolje in prostor na Občini Tatjana Bernik. »Sočasno s pripravo tega dokumenta smo pridobili tudi karte poplavne ogroženosti in karte zemeljskih plazov, kar je izjemnega pomena za naše usmeritve pri prostorskem načrtovanju in izvajanju. V primeru naravnih nesreč namreč lahko pride do velike škode, če so posegi v prostor izvedeni na poplavno ali zemeljsko ogroženih območjih, kar je lahko veliko breme tako za investitorja kot za Občino.«

Vesel uvod v Beli december

Škofja Loka – V Škofji Loki so zadnji novembrski dan poskrbeli za veseli uvod v Beli december, saj se je tega dne v mestu dogajalo veliko stvari. Miklavževim stojnicam in mesečnemu sejmu LUFT so se z delavnico adventnih venčkov in razstavo glinenih izdelkov otrok pridružili člani društva Sotočje, ki so v atriju starega župnišča "v živo" izdelovali adventne venčke. To možnost so ponudili tudi obiskovalcem. Na Mestnem trgu pa so s svojo ponudbo gostovali tudi slovenski vinarji, kar je v tem času prav tako tradicionalna prireditev. Občina Škofja Loka pa je prav v tistih dneh gostila mednarodno konferenco o aktivnih starejših. Udeleženci so imeli tako priložnost spoznati Loko v najbolj živahni obliki in pridružili so se sejmskemu utripu, ki je že napovedoval veselo dogajanje v prazničnem decembru.

Župan Miha Ješe je v družbi gostov ob stojnici enega od vinarjev odprl steklenico vina.

Mesto okrašeno z živimi smrečicami

Praznično Škofjo Loko letos krasi 150 rastočih smrečic v starem mestnem jedru, potekajo pa tudi številne praznične prireditve pod imenom Beli december.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Za celoten programski sklop decembrskih prazničnih prireditev je letos Občina namenila dvajset tisoč evrov, ki jih je v skladu z določili objavljenega javnega razpisa in javnega poziva namensko razdelila društvom, ki izvajajo program letošnjega Belega decembra. Praznični okrasitvi in osvetlitvi se bo tudi letos pridružila video animacija z voščilom za božične in novoletne praznike, projicirana na pročelja v starem delu mesta. Praznični utrip pa je zaznati tudi v okolici.

Že od začetka decembra se vrstijo različne prireditve. V osnovnih šolah so priredili praznične bazarje, svoja vrata je odprla Pravljica dežela Gorajte, kjer bodo predstave potekale vsak dan do 29. decembra (razen na božični dan) ob 15. in 17. uri. Na Mestnem trgu je prosvetno društvo Sotočje včeraj že postavil

Foto: Gorazd Kavčič

Vrhove v mestne hiše krasijo rastoče smrečice.

lo jaslice, takrat je bila tudi prva glasbena prireditev pod šotorom na parkirišču na Kapucinskem trgu. Mestni pihalni orkester Škofja Loka bo svoj koncert ob izteku leta na božič, 25. decembra, ob 19.30 priredil v športni dvorani na Trati. V šotoru na Kapucinskem trgu bo ob 19. uri otroški živ-žav s Čuki, uro zatem

koncert Čukov, ob 21. uri pa v Rdeči ostrigi koncert iz Ostriginega maratona 13, Disko+ Lov na medico. Na štefanovo, 26. decembra, bodo konjeniki iz Stare Loke že osmo leto zapored pripravili blagoslov konj. Na Homanovem vrtu bosta tega dne dve predstavi gledališko-glasbenega dogodka Štefka, kaj bo za praznike v

loncu. Dedek Mraz bo prišel v mesto 27. decembra zvečer, otroci bodo voščili meščanom, še prej bo v kinu predstava za otroke, na Mestnem trgu pa zvečer koncert Gala Gjurina in Galeristov. Obeta se še koncert Mambo Kingsov, Ostriga pa napoveduje nastop akustične skupine M&M in v okviru maratona Warrior Charge Soundsystem. Dne 28. decembra dopoldne bo otroška delavnica angelčkov za srečo in plesno potovanje v Čarobno deželo v kavarni Na štengah, zvečer pa dalmatinski večer s klapo Mali grad in prednovoletna zabava s skupino Victory. V »Ustrani gasi« bodo 27. in 28. decembra priredili božično-novoletni sejem. 31. decembra pa bodo Ločani ob 22. uri na mestnem trgu s skupino Gino s prijatelji zaplesali v novo leto. Že kmalu po novem letu pa še ena postalica: v Sokolskem domu bo 7. januarja ob 20. uri nastopil Rade Šerbedžija.

Problem je odsotnost dolgoročnih strategij

Tine Radinja, občinski svetnik, izvoljen na listi Miha Ješe in prijatelji Loke, je hkrati tudi podžupan.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Zakaj ste se potegovali za mesto občinskega svetnika? "Želim si vsaj malo spremeniti svet in po zanimivi izkušnji dela v politiki nevladnega sektorja v Bruslju sem pred tremi leti z veseljem sprejel izziv občinskega svetnika in na željo župana še funkcijo podžupana Občine Škofja Loka. Frustracije so številne, upam pa, da delam več dobrega, v korist skupnosti in tudi še vedno v svojem prostem času, ki ga namenjam občinskim zadevam, (tudi) uživam."

V katerem odboru ste še posebej aktivni in s čim se v tem organu trenutno ukvarjate? "Vodim komisijo za volitve, imenovanja in mandatna vprašanja, ki jo ljubkovalno kličemo Kviaz. Komisija je nominalno morda nekoliko dolgočasna, a ponosen sem na konstruktivni nivo debate in rešitve, ki jih najdemo tudi pri najbolj zapletenih

Tine Radinja

oreh različnih imenovanj."

Katere cilje želite v tem mandatu uresničiti kot občinski svetnik?

"V mestu sem si želel predvsem sodobnejše mladinske infrastrukture po vzoru evropskih mest, kjer je neformalno in informalno izobraževanje dobro razvito. Z mladinskimi centri na Trati in v Podlubniku, pa tudi z mla-

dinskim oddelkom Knjižnice Ivana Tavčarja na Nami smo dobili nekaj izjemno kvalitetnih prostorov za mlade, ki predstavljajo super osnovo, še naprej pa moramo razvijati različne oblike aktivnosti za kvalitetno preživljanje njihovega prostega časa. V mislih imam družabno kreativni co-working laboratorij / kuhinjo in podjetniški inkubator za mlade. Verjetno ste opazili, da kulturno-družabna in športna ponudba raste ter da se s prireditvami, kot so Tek 4 mostov, Pisana Loka, Eko tržnice ali pa denimo festival Luft, lahko primerjamo z vsemi približno enako velikimi in večjimi mesti."

Kje vidite največji problem v občini in kako bi ga bilo po vašem treba rešiti?

"Poleg neustrezne prometne infrastrukture, ki nas uvršča med nerazvite, osebno menim, da je največji problem odsotnost dolgoročnih strategij. Čeprav od strategij ni

takojšnega in oprejemljivega učinka, pa so nujne za skladen in celovit razvoj vseh področij. Nedoumljivo mi je, da smo desetletja v občini krmarili brez strateškega pristopa, in menim, da nas je to kar nekaj stalo. Strategija Škofja Loka 2020+, ki je trenutno v pripravi, bo to stanje precej popravila, a verjamem, da nato potrebujemo še osredotočene sektorske strategije, ki bodo določile, v kateri smeri se želimo razvijati kot skupnost. Vse bralce bi rad povabil k izpolnjevanju ankete na občinski spletni strani in na delavnice o področnih strategijah. Tudi sicer verjamem, da je naš največji izziv aktivna participacija, tako v političnem življenju kot v društvih in skupnosti na splošno. Brez aktivne vključenosti smo namreč (so)krivi za težave."

Kako zapolnjujete prosti čas?

"Zadnje leto in pol delam za Svetovno banko na področju razvoja različnih politik in hkrati kot samostojni svetovalec v podjetju, ki svetuje nevladnim organizacijam. Oboje postavlja skupaj z občinskimi nalogami izjemne prepreke prostemu času, ki je v prvi vrsti namenjen družini, takoj nato pa športu (triatlonu, teku v hribih in pustolovskim tekmovanjem), kjer rad tako tekmujem kot organiziram zanimive tekme."

OBČINA ŠKOFJA LOKA

Vez med šolstvom in gospodarstvom

V Šolskem centru Škofja Loka so v začetku decembra slovesno odprli Medpodjetniški izobraževalni center (MIC) in obenem zaznamovali zaključek projekta energetske sanacije šolskih objektov.

MATEJA RANT

Projekta sta bila skupaj vredna 5,5 milijona evrov, pri čemer jim je uspelo pridobiti več kot 3,5 milijona evrov evropskih sredstev. Kljub temu sta obe naložbi tudi za Šolski center Škofja Loka po besedah direktorja šolskega centra Martina Pivka predstavljali precejšen zalogaj, saj so za MIC zagotovili skoraj sedemsto tisoč evrov lastnih sredstev, za energetske sanacije pa slabih dvesto tisoč evrov. V sodobni in tehnološko izredno napredno opremljeni zgradbi želijo po besedah vodje MIC Alojzija Kokalja področje strojništva in lesarstva življenjsko povezati z gospodarstvom. »Tovrstni projekti predstavljajo koalicijo, ki prinaša razvoj in dodano vrednost,« pa je ob odprtju MIC poudaril državni sekretar na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport Aljuš Pertinač.

Z izgradnjo MIC so po besedah Martina Pivka pridobili okrog 2200 kvadratnih metrov uporabnih površin, na katerih bodo lahko izvajali kakovostno poklicno in strokovno izobraževanje ter usposabljanje, pomembno pa bo tudi povezovanje z gospodarstvom. »Gospodar-

V začetku decembra so tudi uradno odprli Medpodjetniški izobraževalni center.

stvo tako v medpodjetniškem izobraževalnem centru pridobiva partnerja, ki lahko v kratkem času zagotovi fleksibilno in potrebam naročnika prilagojeno izobraževanje. Na didaktičnih strojih, ki so enakovredni profesionalni opremi v gospodarstvu, je možno tudi razvijati in testirati izdelke,« je poudaril Pivk. Gradnja MIC je posredno prispevala še k eni pomembni naložbi na Škofjeloškem, in sicer ureditvi porečja Selške Sore

s protipoplavno zaščito območja Podna. »S protipoplavno zaščito in MIC smo dobili najlepši del Škofje Loke,« je zato poudaril župan Miha Ješe.

V Šolskem centru Škofja Loka so letos končali tudi energetske sanacije objektov na Podnu in na Trati, kar skupaj zajema skoraj 13 tisoč kvadratnih metrov ogrevalnih površin. Zamenjali so energetske neustrezna okna, izvedli toplotno izolacijo na zunanem ovo-

ju in stropih proti neogrevanemu podstrešju ter vgradili razsvetlavo z digitalno DALI regulacijo. Razen tega so v osrednjem objektu šolskega centra uredili sodobno prezračevanje vseh učilnic s prek 80-odstotnim vračanjem toplote iz odpadnega zraka. Sistem prezračevanja in ohlajevanja prostorov pa so povezali v centralni nadzorni sistem, v okviru katerega je možno objekt upravljati prek spletne aplikacije.

delovanja odstranili dolgotrajne sive lise, z evropsko prostovoljno službo, mladinski mi izmenjavami in usposabljanji globoko zarezali v mednarodno okolje, s projektom regionalnega stičišča nevladnih organizacij dokončno tudi statusno presegle lokalne omejitve, postali izvajalci javnih del, pridobili status prostovoljske organizacije in organizacije v javnem interesu. Z vsem tem na plečih predstavljamo ostalim organizacijem najboljši primer dobre prakse, ki presega slovenske okvire. Obeti za nadaljnji razvoj nikakor niso slabi. MKC Pri rdeči ostrigi, Multimedijski center Pulsar, Atelje CLOBB, Zavod O International in GROZD tudi po 1. januarju 2014 ostajajo del škofjeloškega vsakdana, živa skupnost, ki se bo v rokah novega varuha, zakonitega zastopnika še naprej razvijala in uresničevala naše osnovno vodilo, ki je iz Škofje Loke graditi mladim prijazno in naklonjeno mesto. Hvala vsem in obilo uspeha še naprej.

Glas za pravice otrok

V začetku decembra je v prostorih škofjeloške upravne enote gostovala varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer s sodelavci.

SAMO LESJAK

Škofja Loka – Predstavili so projekt Zagovornik – glas otroka, ki deluje pod njihovim okriljem v sodelovanju z vladnimi in nevladnimi organizacijami. Namen projekta je z delovanjem zagovornikov zagotoviti učinkovito izvajanje pravic otrok. Ti morajo namreč v

ustrezno zastopati. Pri tem se morajo vedno vprašati, kaj je za otroka res najbolje, ga poslušati ter – glede na starost in zrelost – tudi upoštevati. V primeru, da starši ne zmorejo ali ne morejo v popolnosti varovati otrokovih pravic, pa nastopi zagovornik,« je projekt zagovornišтва predstavil zagovornik in koordinator projekta za

Predstavitve projekta zagovornišтва: glavna koordinatorica Lili Jazbec, varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer in koordinator projekta za Gorenjsko Domen Rakovec

vseh postopkih, dejavnostih in procesih, ki jih zadevajo, imeti možnost izraziti svoje mnenje in spremljati, kako se to dejansko upošteva. »Zagovornišтво je glas otrok in mladih. Gre za omogočanje, da bodo v zadevah, ki se jih tičejo, njihove pravice spoštovane in njihovi pogledi in želje slišane,« je o projektu dejala Varuhinja, ki je navedla mnogo primerov otrok, ki nimajo možnosti izraziti svojih potreb oziroma opozoriti na krivice, ki se jim dogajajo. Razlog za to je v prvi vrsti komunikacijska blokada med otrokom in starši. »Starši oziroma skrbniki so prvi, ki imajo tako pravico kot dolžnost pomagati otroku, kadar je ta v stiski, in ga po potrebi tudi

Gorenjsko Domen Rakovec. Funkcije zagovornika so zagotavljanje možnosti aktivnega sodelovanja otroka ali mladostnika pri odločanju o njegovi usodi, ga seznanjati z vsemi informacijami, možnostmi ter izbirami in skrbeti za upoštevanje njegovega mnenja ter za varovanje njegovih koristi. Pri zastopanju otrok zagovornik sodeluje s starši, institucijami ter koordinatorjem. Predstavitve se je udeležilo mnogo članov tako civilne družbe kot javnih organizacij, pa tudi srednješolci, študentje ter predstavniki izobraževalnih ustanov, ki bodo pomembno informacijo o pravicah otroka do zagovornika prenesli do tistih, ki ga lahko potrebujejo – otrok.

Pet let in pet mesecev

V trenutni družbi je največja verjetnost, da se posamezniku v obdobju petih let in petih mesecev ne zgodi nič pretresljivega, odločujočega.

MATJAŽ VOUK

Škofja Loka – Konformistično živi iz dneva v dan, oplaja se ob nekritičnih medijih in se prepusti manipulativnemu vplivu sodobne družbe. Lahko pa pograbi uzde svoje usode, skuša preusmeriti kolotek dogodkov in postane aktivni soustvarjalec družbenega življenja.

Sicer je druga pot bistveno težja, terja svojo ceno v obliki radikalno znižanega povprečja ur nočnega počitka, načetih živcev, neredne prehrane, vsesplošne rastresnosti, vendar pa ob doseganju težko prigrananih uspehov vzbuja tudi nesorazmerno večje občutke zadovoljstva, ki se porazdeljujejo med ostale člane skupnosti in premikajo meje mogočega. Hitro se da namreč ugo-

Matjaž Vouk, direktor Zavoda O v obdobju 2008–2013 / FOTO: OSEBNI ARHIV

toviti, da v lokalnem univerzumu obstajajo ljudje, ki razmišljajo podobno, ki imajo podobne vizije, cilje, a različna znanja. In ki razpolagajo s strukturo, skozi katero lahko združujejo in do-

polnjujejo svoja znanja in uresničujejo svoje vizije ter na tak način izboljšujejo bivalno okolje sebi in svojim vrstnikom, s katerimi si delimo usodo sveta. Svojih pet let in pet mesecev na čelu Zavoda O razumem kot pet let in pet mesecev dolgo prostovoljno obsodbo na opravljanje družbeno koristnih del, ki me ni kaznovala, temveč nagrajevala z najširšo paleto ljudi, s katerimi smo se v tem obdobju skupaj kalili, razvijali, učili, si med seboj pomagali, sodelovali, dosegali manjše in večje zmage, prek katerih smo uresničevali želje in potrebe različnih posameznikov in populacij, razvijali organizacijo in prek nje Škofjo Loko v celoti. Tako prostorsko kot dejavnostno smo se razširili, iz svojega

Modro obsijani Kamniti most

Škofja Loka – Pred božičem in novim letom praznično osvetljeni Kamniti most? Lepo se poda tudi v ta čas, vendar so ga z modro svetlobo osvetlili že novembra ob svetovnem dnevu sladkorne bolezni. Občina Škofja Loka je s tem dejanjem na pobudo Društva diabetikov Škofja Loka podprla prizadevanja za ozaveščanje o sladkorni bolezni. Pa še zelo lepo je bilo videti!

Z modro osvetljen Kamniti most / FOTO: TANJA KREK

OBČINA GORENJA VAS – POLJANE

Županov kotiček

Srečno, Polanci!

Novo jutro, nov mesec, pa novo leto. Vedno prinesejo nekaj drugačnega, nov zagon, nova pričakovanja in zaobljube. Moja osebna želja kot župana občine Gorenja vas – Poljane je, da do konca izpeljemo gradbene projekte, ki smo jih zastavili, in da naredimo v družbenem delu še kaj zanimivega za občane. Jeseni imamo srečo, saj se je gradbena sezona povlekla ravno toliko, kot smo jo izgubili v spomladanskih mesecih, ko se sneg kar ni želel posloviti.

Če je zahodni del občine letos razkopan zaradi gradnje obvoznice, vodovoda, kanalizacije, sanacije plazu pa tudi Doma občine, bo čez leto povsem drugače na vzhodnem delu. Gradbišča od Sovodnja do Gorenje vasi in Lučin bodo v večji meri zaključena. Prihodnje leto pa bomo odprli gradbišča na vzhodnem delu občine, na najbolj sončnem javorskem delu pa so dela »skoraj« zaključena. Gradili bomo vodovod in vodohran za Poljane in cesto s pešpotjo ob Kulturnem centru slikarjev Šubic, kjer bo vključno tudi dvoriščem pred njim. Potrudili se bomo, da tudi na Tavčarjevem dvorcu spet naredimo korak naprej.

Opisani projekti so zelo veliki in pomembni za razvoj in obstoj občine za naslednja desetletja, predvsem pa gradnja javnega vodovoda in vodohranov. Po vsej občini pa v prihodnjih letih ne bo tako velikih gradbišč, zagotovo se pa bomo potrudili po svojih najboljših močeh še pridobiti razvojna evropska sredstva. Mogoče v letih težkih investicij dajemo na stran naše lokalne

Milan Čadež

in javne ceste, vendar jih nikakor nismo pozabili. Lani smo zelo veliko porabili za zimsko službo, ker so obilne snežne padavine naredile svoje. Po eni strani nam tako narava s snegom odžira gradbeno sezono in viša stroške zimske službe, po drugi strani ga bodo otroci to zimo ob prazniških pogrešali. Toliko bolj velja čestitati pripravljavcem prog na Starem vrhu, ki so ob ugodnih temperaturah ustvarili zimsko pravljico. V teh dneh bo več kot dovolj priložnosti, da jo doživimo tudi sami. Vsaka pot je pomembna, samo da vemo, kje hodimo in da imamo cilj. Naslednje leto bo dvajset let obstoja naše občine, v tem času je bil napravljen lep napredek. Zato, da bo občina enakomerno razvita in da se ne bo nikoli več ponovilo izseljevanje iz naših krajev ter da bi vsi imeli enake možnosti. To je naša prava pot.

Srečno, Polanci!

Milan Čadež, župan

Tudi likovniki ga pihnejo

IGOR KAVČIČ

Takole sta se pred nedavnim na odprtju ene od slikarskih razstav v širši gorenjski regiji predstavila dva likovna ustvarjalca iz tako imenovanega loškega umetniškega barbizona. Pa ne da bi Boris Oblak iz Poljan razstavil svoje odlične karikature ali Škofjeločan, akademski kipar Matej Plestenjak svoje kiparske umetnine. Ne, likovnost so razstavljali drugi, umetniška prija-

telja pa sta ga tokrat nekoliko pihnila. Iz cevi, kot je razvidno iz priložene fotografije.

Po vzoru znanega instrumenta avstralskih domorodcev sta izdelala svoja lastna didgeridooja, s katerima sta izvedla nekaj klasičnih skladb v moderni izvedbi in predvsem po lastnem navdihu. Medtem ko je Boris iz debelejšje cevi izvajal basovske zvoke, pa je Matej s pomočjo ustnika iz ozke cevi izvajal visoke tone.

Dokaz, da ga likovni umetniki znajo še kako dobro pihniti.

Skupaj naredijo veliko

V občini Gorenja vas – Poljane 23. novembra obeležujejo svoj praznik. Pred leti so ga izbrali po datumu iz leta 973, ko je Oton II. z drugo listino daroval freisinskemu škofu Abrahamu zemljišča, ki omenjajo Volaščico. S tem je bil vzpostavljen prvi pisni vir z omembo imena iz občine.

BOŠTJAN BOGATAJ

Gorenja vas – Ob občinskem prazniku v občini vsako leto pripravijo slavnostno akademijo, tako kot lani pa so jo tudi letos začeli s filmom v domači produkciji. V njem so nastopili številni bolj ali manj znani obrazi iz vseh delov občine, rdeča nit filma je bila turistična zanimivost občine oziroma nastajajoče Terme Kopačnica. V filmu so znali povedati, kakšno je stanje v Kopačnici danes, in tudi precej s pretiravanja predstavili bodoče terme. Obiskovalci so razen tega spoznali tudi druge turistične potenciale, od Rупnikove linije, Poroke na Visokem do Občinskega kolesarskega kroga.

Župan Milan Čadež je v slavnostnem nagovoru opozoril, da so v občini v zadnjem letu veliko naredili, dogajanje na državni ravni pa mu ni všeč: »Prekomerni davek na nepremičnine, ki bo obremenil predvsem podeželje, skupinska obravnava izbrisanih, predlog o združevanju ob-

Uršula in Janez Ramoveš

čin, ko bi Poljanci postali Žirovci, so zgrešeni projekti.« Poudaril je tudi drugo pot, pot z veliko energije, in izpostavil velike projekte, ki jih gradijo v občini – od vodovo-

da, kanalizacije do gorenjevaške obvoznice. »Vse to nam je uspelo, ker imamo jasne cilje in smo tudi trmast. Ko držimo skupaj, veliko naredimo.«

Anton Kosmač

Ob prazniku sta plaketo občine prejela Janez in Uršula Ramoveš za edinstven doprinos na področju zapisa ne, uglasbene in vokalne narečne poezije. Priznanje Občine so ob okrogli obletnici prejela štiri društva: Društvo upokojencev za Poljansko dolino, PGD Trebija, PGD Javorje in Jamarsko društvo Gorenja vas. Priznanje župana je prejel maratonec Anton Kosmač.

Poljanci osvojili Celovec

V začetku meseca so se na slovenskem konzularnem predstavništvu v Celovcu predstavili pridelovalci in predelovalci dobrot iz Poljanske doline. In navdušili!

BOŠTJAN BOGATAJ

Celovec – Povezava med Celovcem in Poljansko dolino je enostavna. Župan Milan Čadež redno obvešča poljanskega rojaka, konzula Urbana Gantarja o dogajanjih v domači občini. »Opazil je tudi predstavitev Poti poljanskih dobrot in se navdušil nad predstavitvijo v Celovcu,« je pojasnil župan.

Idejo je predstavil pridelovalcem in predelovalcem, kmalu je bil sklenjen dogovor: predstavimo se na avstrijskem Koroškem. Koordinacijo je prevzela Pustotnikova Katarina Brence: »Po uradnem zaključku projekta Pot poljanskih dobrot se je izkazalo, da bomo morali sami prevzeti iniciativo za nadaljnjo promocijo.«

Slovenski konzulat v Celovcu je v sodelovanju z Zvezo društev slovenskih likovnih umetnikov v začetku decembra pripravil že četrto v sklopu razstav pod skupnim imenom Okno umetnosti k sosedu. Temu pa je tokrat sledil ponovoletni sprejem v organizaciji Poljancev z domačimi dobro-

tami in Hotaveljskim kvintetom. »Za obisk se je odločilo 12 kmetij in tudi gostilna Na Vidmu, že prej smo se dobili in pripravili zaokroženo ponudbo. Naša želja je bila, da se predstavimo čez mejo, saj nam bližnja lokacija ponuja možnosti za nadaljnje sodelovanje,« je pojasnila Katarina Brence.

»V Celovec smo prinesli dobro razpoloženje, kolikor vem, pa smo odprli tudi poti domačih, poljanskih izdelkov na avstrijsko Koroško,« je zadovoljen župan. Pove tudi, da so prejeli povabilo za obisk Dunaja, vendar gre v tem primeru za zahtevnejši organizacijski zalogaj, zato več še ne more izdati. »Nekateri smo se že dogovo-

ri, da naše izdelke že vozimo v delikateso v Celovcu. Naši siri so že na njihovih policah, enako tudi sokovi kmetije Matic, priložnosti bodo tudi za druge, saj so bili odzivi gostov odlični,« je še povedala Pustotnikova Katarina. Tako so Poljanci tokrat spletni poznanstva v Celovcu in domačine povabili v Poljansko dolino.

Ponudniki domačih dobrot iz Poljanske doline, ki so se predstavili v Celovcu.

OBČINA GORENJA VAS – POLJANE

Utrdbe z novim čarom

Kraj: Utrdba Rupnikove linije na Golem vrhu; kaj: odprtje razstave; kdaj: konec novembra; kdo: vojak starojugoslovanske vojske Škofov Francelj preda razstavo o življenju v času gradnje Rupnikove linije

BOŠTJAN BOGATAJ

Gorenja vas, Goli Vrh – Utrdbe Rupnikove linije so vse bolj obiskane, vendar si na Občini želijo še večji obisk in tudi nekaj iztržka iz tega naslova. V zadnjem mesecu so na temo Rupnikove linije pripravili neznanstveni simpozij o svetovnem in evropskem dogajanju v času gradnje Rupnikove linije in drugih obrambnih črt v Evropi, sledilo je odprtje razstave, čez teden pa še prvi balinarski turnir.

»Utrdbe niso nikoli igrale pomembne vloge, upam, da jo bodo v turistične namene,« je neoznanstvenem simpoziju o Rupnikovi liniji povedal zgodovinar dr. Božo Repe. Številni obiskovalci – dvorana Doma občine je bila dobro napolnjena – so slišali, da so državne meje ali meje v glavah vedno delile, združevale ali odpirale polemike, sedaj so priložnost za sodelovanje in spoznavanje zgodovine. Gradnja Rupnikove linije v letih pred drugo svetovno vojno ni bila v Evropi nič posebnega, saj so jih gradili vsi, le nekaj kilometrov proč od jugoslovanske obrambne črte je tekel Alpski zid. Ponekod bolj, drugje manj tehnično dovršeno, nikjer pa nobena linija ni odigrala pomembnejše vloge.

Spremenilo pa se je življenje. Ob meji je bila vedno priložnost za kontrabant, ob živi meji so bolj pomembno vlogo pridobili tudi tuji vojniki. S svojo močjo in tudi pri

Razstava o časih gradnje Rupnikove linije je ob odprtju privabila ogromno obiskovalcev.

domačinkah. Na drugi strani so prav zato osovraženi. O tem in še marsičem so spregovorili dr. Dušan Nečak, dr. Damijan Guštin, Zvezdan Marković, Miloš Habrnal in prej omenjeni Repe.

Občina je pred leti uredila prvotni dostop, ki je bil med drugo svetovno vojno miniran, letos so napeljali elektriko in odprli stalno razstavo. »Na ogled smo postavili dogajanje v času gradnje Rupnikove linije in nastanek Rapalske meje na panonjih, poleg dodali originalne predmete, ki so jih uporabljali pri gradnji,« razloži Marjeta Šifrar iz občinske uprave. Ni si predstavljala, da bodo zbrali toliko različnih predmetov, a sta zelo pomagala z zbiranjem Jože

Tavčar iz Žetina in Peter Oblak z Golega Vrha.

Na ogled je ročno orodje, pa tudi samokolnice, železniški tir, ki so ga uporabljali ob gradnji, železniško kolo »Razstava je presešla moja pričakovanja,« je po odprtju povedal župan Milan Čadež in pojasnil: »Vedel sem, da je v pripravo vložena veliko truda, a tako bogate zbirke nisem pričakoval. Izjemno sem vesel obiska, kar kaže, da so naši občani sprejeli Rupnikovo linijo oziroma jih ta zanima.«

Na Občini so po odprtju razstave prejeli že vrsto klicev iz vse občine, s katerimi jim klicatelji sporočajo, da imajo tudi sami nekaj predmetov iz časa gradnje Rupnikove linije. Vsakega kosa bodo na Občini zelo veseli. Ureditev

stalne razstave je vodila restavratorka Zdenka Kramar iz Gorenjskega muzeja Kranj, pomagali pa številni, ki jim je mar za eno bolj dragocenih dediščin Poljske doline in Žirovskega vrha. Danes sta opremljeni dve dvorani v utrdbi, posebnost razstave pa je zemljevid, ki zelo natančno določa mesto bunkerjev in utrdb od Selške doline do Golega vrha. Samo na območju sedanje občine je kar 420 objektov Rupnikove linije! V eni od dvoran so pred dvema letoma prvič izvedli balinarski turnir. Zadnje novembrsko nedeljo je bil prvi letošnji polfinalni turnir, ki je znova privabil številne obiskovalce, in sicer na ogled utrdb same, na ogled razstave in na atraktivno balinanje.

Dodatni prostori za zdravstvo

BOŠTJAN BOGATAJ

Gorenja vas – Na pobudo zdravnikov in zobozdravnikov koncesionarjev iz gorenjevaskega zdravstvenega doma Občina pripravlja (svetniki pa naj bi obravnavali prihodnji mesec) spremembe občinskega podrobnega prostorskega načrta na območju med šolo, Bloki, zdravstvenim domom in Jelovico. »Z novimi zdravniškimi storitvami zdravniki potrebujejo več prostora, hkrati si želijo delovati v lastnih, modernejših prostori-

rih. Vesel sem, da vidijo priložnost v naših krajih,« o nameri zdravnikov pravi župan.

Tako bi radi ob sedanji stavbi zgradili novo z več ambulantami. Ta poseg ni povezan z napovedano energetsko sanacijo zdravstvenega doma, ki naj bi se začela odvijati v prvi polovici prihodnjega leta. Hkrati bo urejeno tudi dvigalo. Po prenovi bo v njem tudi prostor za oskrbo na domu, v naslednjem koraku pa je predviden tudi dnevni center za varstvo starejših.

Zdravniki bodo ob sedanjem zdravstvenem domu zgradili nove ambulante. / DENIS BOZOVIČAR

Občani že navajeni sprememb

Todraž – V začetku meseca se je občinska uprava za slabo leto preselila včasne prostore v nekdanjo upravno stavbo Rudnika Žirovski vrh v Todražu. »Res smo malce od rok, sicer pa delo opravljamo enako kot prej,« po selitvi pravi direktorica občinske uprave Elizabeta Rakovec. Ker bo občinska uprava v teh prostorih večji del prihodnjega leta, so se odločili za temeljito čiščenje prostorov, preselili pohištvo, postavili nova vrata in obnovili informacijski sistem. »Ne gre za visoke stroške, saj so prostori v lasti Občine,« pove direktorica in doda, da so tu želeli urediti podjetniški inkubator: »Del prostorov v pritličju že zasedajo podjetniki, sedaj so poleg njih še društvo upokojencev in klekljarsko društvo, krajevni urad in policijska pisarna, Krajevna skupnost Gorenja vas, gasilska zveza. Čez leto, ko bomo te prostore izselili, pa bodo na voljo podjetnikom.« Morda bodo prostori skozi delovanje Občine v Todražu postali bolj zanimivi za obstoječe ali nove podjetnike. Uradne občinske ure ostajajo enake, na voljo pa je občutno več prostora za parkiranje.

Krožišče za boljšo prometno varnost

Na Občini Gorenja vas – Poljane se z Direkcijo RS za ceste dogovarjajo o možnosti ureditve krožnega križišča v Poljanah, kjer sedaj promet urejajo semaforji. Skupaj so si ogledali teren, na strani občinske uprave je sedaj priprava idejne zasnovne ureditve v prostor. »Nisem strokovnjak, vendar bi glede na primerno velikost krožišča v Gorenji vasi in tudi drugod na regionalnih cestah, kjer so še manjša, lahko tudi v Poljanah uredili krožišče,« pravi župan Milan Čadež. Prepričan je, da bi bila to zelo dobra rešitev, ki bi bistveno povečala prometno varnost v tem delu Poljske doline, še najbolj bi voznike ustavila pri prehitri vožnji.

V Poljanah bi krožišče samo po sebi omejilo prehitre voznike. / FOTO: DENIS BOZOVIČAR

Nižje položnice za odpadke

BOŠTJAN BOGATAJ

Gorenja vas – Na zadnji seji občinskega sveta so svetniki sprejeli tri elaborate o oblikovanju cen komunalnih storitev, ki prinašajo spremembo obračuna cen storitev javne gospodarske službe ravnanja z odpadki, oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja odpadnih voda. Običajno gre pri tovrstnih odločitvah vedno za podražitev, tokrat ne. Zaradi učinkovitega uvajanja številnih novosti pri ločevanju odpadkov so se namreč stroški ravnanja z odpadki nekoliko znižali, na osnovi česar je bilo mogoče znižati tudi cene. »V zadnjih sedmih letih so po vseh občinah dražili službo ravnanja z odpadki, pri nas pa smo zaradi doslednega ločevanja odpadkov

občanov in dobrega gospodarjenja Občine lahko ostali na isti ravni. Po novem se bodo cene celo znižale za približno šest odstotkov me-

Za smeti bodo gospodinjstva po novem plačevala manj, za oskrbo s pitno vodo in kanalščino pa več. / FOTO: DENIS BOZOVIČAR

sečno,« je razložil župan Milan Čadež.

Pri drugih dveh javnih službah je drugače. Analiza stroškov pri oskrbi z vodo izka-

zuje velik primanjkljaj glede na skupne stroške. Hkrati v občini velja ena najnižjih cen vode v državi, nespremenjena je vse od leta 2005. Nova uredba predpisuje tudi uvedbo omrežnine, ki znaša dva evra mesečno, zato bo ob minimalni podražitvi vodarine strošek oskrbe s pitno vodo znašal povprečno 6,70 evra na družino.

Na področju čiščenja in odvajanja odpadne vode so občinski svetniki sprejeli sklep o 85-odstotnem subvencioniranju z uredbo predpisane omrežnine, ki bi sicer zaradi drage infrastrukture in razmeroma redke poseljenosti znašala kar 11 evrov na gospodinjstvo. Ob malenkostnem povečanju cen kanalščine bo tako strošek povprečne štiričlanske družine po novem znašal 9,60 evra.

OBČINA ŽELEZNIKI

Županov kotiček

Za nami je uspešno leto

Ob koncu leta pregledujemo delo in delamo obračune. Za iztekajoče se leto lahko rečemo, da je bilo uspešno. Letos sta bila sprejeta dva prostorska načrta, ki bosta pomembno vplivala na življenje v naši občini. Izvedba državnega prostorskega načrta bo zagotovila Železnikom poplavno varnost, predvideva pa tudi obvozno cesto mimo starega dela Železnikov. Sprejeli pa smo tudi občinski prostorski načrt.

Letos smo slovesno odprli prenovljeni Plac, trg pred cerkvijo sv. Antona, že drugi trg, obnovljen s pomočjo evropskega denarja. Končali pa smo tudi obnovo kulturnega doma, ki so ga pred šestimi leti uničile katastrofalne poplave. Eden večjih letošnjih dosežkov je tudi vodohran Plenšak, ki skrbi za oskrbo z vodo večjega dela Železnikov. Zamenjali smo tudi kilometer salonitnih vodovodnih cevi. Z državno pomočjo smo sanirali plazova v Davči in Dašnici, varnost pešcev, zlasti šolskih otrok, pa povečali z novo zgrajeno brvijo čez potok Dašnica. Asfaltirali smo več kilometrov občinskih cest, država pa nadaljuje dela na cesti v Davčo, kjer so tudi vključena evropska sredstva. Še vedno je gradbišče tudi državna cesta v Sorico, za katero upamo, da v prihodnje ne bo izpadla iz državnega financiranja. Letos smo začeli tudi rekonstrukcijo in povečanje čistilne naprave na Studenem, kar se bo nadaljevalo tudi prihodnje leto in predstavlja

Anton Luznar

največjo občinsko naložbo. Za ta ključni okoljski projekt imamo na voljo nepovratna evropska in državna sredstva. Sofinanciranje pa imamo zagotovljeno tudi za energetske sanacije osrednje in štirih podružničnih šol ter bazena. Za prihodnost naših občanov so to pomembni projekti. Pomembna pa so tudi dogajanja, ki kraje pod Ratitovcem bogatijo v kulturnem, etnografskem, športnem, duhovnem in še kakšnem smislu, z različnimi prireditvami pa k nam privabljajo turiste in druge obiskovalce. Naj se vsem, ki se v naši občini trudite za njen razvoj in lepše življenje občanov, ob koncu leta lepo zahvalim. Vsem pa voščim vesele božične praznike, v letu 2014 pa obilo notranjega miru, zdravja, sreče in zadovoljstva.

Anton Luznar, župan

Bo v Sorico lahko vozil avtobus?

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Sorica – Pred kratkim si je komisija, sestavljena iz predstavnikov državnih institucij in izvajalcev gradbenih del na cestnem odseku Sorica-Področje ter predstavnikov policije in Občine Železniki, ogledala omenjeni odsek. Ob tem je ocenila izvedena dela in njihovo skladnost s projekti ter možnosti, ali bo moral ta del ceste še vedno ostati zaprt za promet ali pa bo ta lahko nemoteno potekal, ko bodo gradbena dela začasno prekinjena.

Komisija je sklenila, da bo za ureditev začasne gradbiščne ceste izvajalec izdelal elaborat ureditve prometa v času začasne prekinitve del. V elaboratu mora biti točno prikazano izvedeno stanje, način varovanja pred zdrsom vozil na mestih, kjer še niso do konca zgrajeni oporni zidovi, zaščita armature na vrhu zidov in označitev roba ceste. Ker se po tej cesti sicer odvija tudi avtobusni promet, naj bi elaborat prikazal tudi, za ka-

kšne dimenzije avtobusov je možno zagotoviti varnost. "Ogleda se je udeležil tudi voznik šolskega avtobusa, dolgega osem metrov. Vsaj za ta avtobus smo želeli dobiti dovoljenje in upam, da bodo to pristojni sprejeli. Tako bi se lahko otroci do šole pripeljali z enim avtobusom, ne da bi se jim bilo treba v Zalem Logu presedati v kombi," je o tem povedal župan Anton Luznar.

Na vprašanje o nadaljevanju gradnje na tej državni cesti, ki je bilo pred sprejetjem državnih proračunov za prihodnje dve leti še vprašljivo, pa župan Luznar odgovarja, da bo več znanega spomladi. Precej denarja iz državnega cestnega programa gre namreč železnicam: če tam ne bodo realizirani vsi načrti in ne bo porabljen ves denar, se bo nemara vrnil za dograditev najnujnejših državnih cest. Eden od argumentov, da na že začeti cestnih gradbiščih ne bi prekinili del, so tudi visoki stroški, ki bi nastali z opustitvijo gradbišč.

S sanacijo bodo prihranili pri energiji

Ob prvem branju občinskega proračuna za leto 2014 so se svetniki seznanili tudi z načrtovano energetske sanacije šol v Železnikih, Selcih, Dražgošah, Davči in Sorici ter plavalnega bazena v Železnikih. Zanj bodo dobili tudi velik delež evropskih nepovratnih sredstev.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Železniki – Na prvi razpis so se prijavi že lani in dobili odobrena kohezijska sredstva za energetske sanacije kulturnega doma (kar so že končali), plavalnega bazena, šole v Železnikih in podružničnih šol v Selcih in Dražgošah. Odobreno je bilo st odstotno financiranje upravičenih stroškov, Občina pa plača DDV in dodaja še deset odstotkov iz svojega proračuna. Pri drugem razpisu je Evropa odobrila 75 odstotkov sofinanciranja upravičenih stroškov, energetske sanacije pa bodo opravili še v podružničnih šolah Davča in Sorica.

Na novembrski seji občinskega sveta je bilo slišati vprašanje, kolikšen natančno bo energetske prihranke v omenjenih stavbah, ko bodo energetske sanirane. Ocenilo o tem je pripravil Peter Košir, svetovalec občinske uprave za investicije, in

kaže, da bo letni prihranek za vse objekte približno 47.500 evrov. V Osnovni šoli Železniki, kjer so načrtovane sanacije strehe, optimizacija toplotne postaje, zamenjava stavbnega pohištva in izdelava fasadnega ovoja, je predviden prihranek toplotne energije v znesku 15 tisoč evrov. V podružnični šoli v Selcih bodo zamenjali stavbno pohištvo, izdelali fasadni ovoj in zamenjali kotel na kurilno olje s kotlom na lesne sekance. Predvidevajo prihranek osem tisoč evrov.

Enaki posegi so načrtovani tudi v dražgoški šoli, pri toplotni energiji pa naj bi prihranili štiri tisočake. Tisoč evrov prihranka letno bi podružnični šoli v Sorici prinesla zamenjava stavbnega pohištva in izdelava fasadnega ovoja. Enako nameravajo sanirati stavbo podružnične šole Davča, kjer pa bi bil prihranek pri toplotni energiji poldrugi tisočak. Največji

prihranek pa bo dosežen z energetske obnove plavalnega bazena v Železnikih, kjer bodo popravili streho, optimizirali toplotno postajo,

zamenjali stavbno pohištvo in izdelali fasadni ovoj. Predviden prihranek toplotne energije bi bil kar 18 tisočakov letno.

Energetske obnove bo deležna matična šola v Železnikih in njene podružnice v Selcih, Dražgošah, Sorici in Davči. /FOTO: ANDREJ TARFILA

Manjka denarja za lokalne ceste

Občinskega svetnika Jurija Demšarja (SLS) moti, da zmanjkuje denarja za manjše naložbe, zlasti za tiste na lokalnih cestah. Tudi tu bi bilo treba poiskati možnosti za prijave na razpise za pridobitev sofinanciranja.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Martinj Vrh – "Sem Jure (uradno Jurij) Demšar iz Martinj Vrh. Star sem 40 let, poročen in oče štirih malih fantičev. Po izobrazbi sem inženir usnjarsko-predelovalne tehnologije. Po opravljeni diplomji sem zaradi spleta različnih okoliščin začel delati na domači kmetiji. Ker pa samo s hribovsko kmetijo ni mogoče ustvariti primernega dohodka, sem kmalu odprl dodatno dejavnost na kmetiji, in sicer posek in žaganje lesa. Kmalu sem se poročil na sosednjo kmetijo in tja preselil tudi dodatno dejavnost," se je predstavil svetnik stranke SLS Jurij Demšar.

Zakaj ste se potegovali za mesto občinskega svetnika? "Član občinskega sveta sem tretji mandat. Za to mesto sem kandidiral, ker se mi zdi pomembno, da se v občinskem svetu slišijo tudi glasovi podeželanov, saj imamo ljudje po vaseh bistveno drugačne probleme kot ljudje v mestih."

Jurij Demšar /FOTO: ANDREJ TARFILA

V katerem občinskem organu delujete in s čim se trenutno ukvarjate?

"Sem član odbora za komunalno dejavnost in varstvo okolja. Sem tudi član sveta krajevne skupnosti Železniki in predsednik vaškega odbora Martinj Vrh. V tem mandatu je odbor za komunalno dejavnost pripravil pravilnik in javni razpis za asfaltiranje javnih poti. Potem smo se ukvarjali z investicijskim programom za obnovo lokal-

nih cest, izvajala se je sanacija plazov. Gradil se je vodohran v Plenšaku, pričela se je obnova čistilne naprave na Studenem in tudi po razseljenih vaseh naše občine je bilo zgrajenih kar nekaj malih komunalnih čistilnih naprav, z visokim sofinanciranjem naše Občine."

Za kaj se kot občinski svetnik zavzimate v tem mandatu?

"Kot občinski svetnik sem se vedno zavzemal predvsem zato, da bi Občina namenjala čimveč sredstev za asfaltiranje in rekonstrukcije lokalnih cest in javnih poti. V tem mandatu pa je ravno na tem področju prišlo do največjega zmanjšanja sredstev, saj mora Občina sodelovati pri investicijah, ki so uspele pridobiti evropska sredstva. Seveda sem vesel za vsak evro, ki ga uspe županu in občinski upravi pripeljati v našo občino, posebno pa sem vesel ti stega denarja, ki ga namenimo hribovskim vasem."

Kje vidite največji problem v občini in kako bi ga po vašem kazalo rešiti?

"Problemov v občini je zelo veliko in jih tudi nikoli ne bo zmanjkalo. Opažam, da država preko razpisov na evropska sredstva spodbuja le večje občinske, medobčinske ali celo regijske projekte, ki pa morajo biti podprti tudi z lastnimi sredstvi. Seveda je to pravi način za izvajanje velikih investicij, ampak potem pa zmanjka denarja za manjše investicije oziroma za tiste, za katere niso objavljeni državni ali evropski razpisi. To pa se dogaja ravno na področju urejanja lokalnih cest in javnih poti. Zato bi bilo nujno poiskati način, kako priti do možnosti prijave na razpis za obnovo cest."

Kaj počnete v prostem času? "Prostega časa mi ob delu na kmetiji in majhnih otrocih ne ostane veliko. Vseeno pa si najdem čas, da skupaj obiskujemo bližnje hribe ali se odpeljemo na kakšen izlet. Nedo dolgo nazaj sem doma postavil manjši čebelnjak in čebelam posvečam kar nekaj časa. Zvečer pa zelo rad preberem tudi kakšno knjigo."

OBČINA ŽELEZNIKI

Sveženj pisem s fronte

Družina Tarfila iz Ovčje vasi v Železnikih je po poplavah 2007 pri čiščenju prostorov našla sveženj pisem, ki jih je leta 1915 domačim s fronte pisal Anton Štalc. Zgodbo slovenskega fanta, ki je služil pod cesarjem in v vihri prve svetovne vojne izginil v Bukovini za Karpati, so Tarfilovi objavili v letošnjem zborniku *Železne niti*.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Železniki – Pisma, zaradi poplav razmočena in prekrita z mivko, so na predlog domače hčere Urše, bibliotekarke, ki se spozna na zaščito starih dokumentov, dali v hladilno skrinjo, da so jih lažje očistili. Potem so jih kronološko razvrstili in večkrat prebrali, saj je bilo nekatere nenavadne besede potrebno tako rekoč dešifrirati. Pisava pa Tarfilovim ni delala težav, saj je imel takrat 28-letni Tone za fanta, ki se je ukvarjal s kmetijstvom, mizarstvom in čebelarstvom, prav lep rokopis. Uporabljal pa je očitno "tintni" svinčnik, ki ga je bilo treba pred pisanjem posliniti. Navkljub skoraj stoletju, odkar so pisma nastala, in nezgodam, ki so jih v teh letih prestala, so se zelo lepo ohranila.

O pismih, ki pripovedujejo zgodbo "kranjskega Janeza" iz avstro-ogrške vojske, smo se pogovarjali z Marico Tarfila in njenim sinom Juretom, pranečakom pisca pisem s fronte. Čeprav mama pravi, da je bil sin Jure pobudnik objave v *Železnih nitih*, on to zanika: "Pobudnik za objavo je bil Jože Demšar, nekdanji direktor Alplesa, Blaškov po domače. V Tonetovih pismih materi in sestram se namreč dostikrat ponavlja, naj pozdravijo Blaškove, s katerimi so bili sosedje na Trnju. Demšarju sem pokazal pisma in ko jih je prebral, je menil, da bi jih kazalo objaviti, da ne bi šla v pozabo," pripoveduje Jure Tarfila. Pisma so našli ob poplavah, a so zanj vedeli že prej. Hranila jih je teta Marija Tavčar, Tonetova nečakinja, "naša zgodovinarica", kot jo imenuje Marica Tarfila. "Ure in ure nam je pripovedovala o preteklosti, tudi o tem, kako je njena mama Frančiška, To-

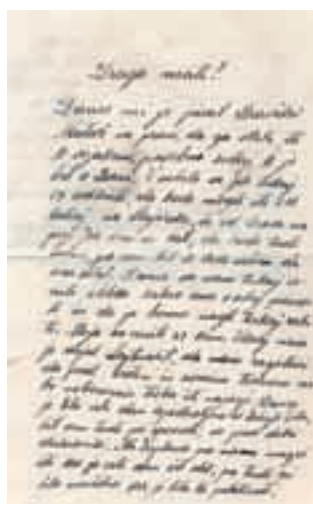

Štalcevi: oče Simon, mati Marija, hčeri Frančiška in Marija ter Anton /FOTO: ARHIV DRUŽINE TARFILA

netova sestra, objokovala v prvi svetovni vojni padlega brata. Žal nam je, da si njenih pripovedi nismo pisali. Veliko nam je še imela povedati, a je lani 88-letna umrla."

Družina Štalc je živela na Placu, kakor so tedaj rekli današnjemu Trnju. Oče Simon in mati Marija sta imela tri otroke, hčeri Marijo in Frančiško ter sina Toneta, ki je bil predviden za gospodarja. Oče jim je leta 1914 umrl. Še preden je na domačiji začel gospodariti sin, so ga vpoklicali v cesarjevo vojsko. Pisma, ki jih je največkrat naslavljal na mater, je začel pisati 17. januarja 1915. Prva pisma in uradne vojaške dopisnice so prihajale iz Ljubljane in Vrhnike, kjer vojaku ni bilo hudega. Piše, da se mu dobro godi in da je mesa samo opoldne toliko, kolikor so ga doma imeli vsi. Marca pa se je že oglašil iz Budimpešte. Na Ogrskem so mu, kmečkemu sinu, zbudila pozornost razsežna polja, kakršnih še ni videl, niti takšne ravnine, kot je zapisal na vojaški dopisnici. Kmalu pa se je oglašil izza Karpatov, kjer se je bil nastanil njegov "fe-

ldjägerbataljon", od koder pa sporočila niso bila več tako vedra kot poprej. Za veliko noč je pisal: "Na veliko soboto smo pa tudi mi imeli procesijo, samo malo bolj dolga je bila kot vaša in tudi malo bolj naporna. Iti smo morali 20 kilometrov daleč po hribih v drugi kraj s celim kokim pokom. Hodili smo po takem blatu, da ako bi imel škornje, ne bi mogel naprej, zlasti ker smo veliko hodili ponoči." Kmalu je poročal tudi o bojih in o tem, kako hudo je. A ni nikoli podvomil, da bi to ne bilo prav, in je spoštoval cesarjevo in božjo voljo. "Tukaj sem, kjer Bog hoče. Mislite, da to usodo deli z menoj na milijone ljudi in da se bo vse na dobro izteklo," je tolažil domače. Na fronto so mu od doma pošiljali "pakelce" s hrano in drugimi priboljški, v pismih je prosil za prah proti ušem in za mamino "žavbo", želel je tudi "popir", kar so imeli Tarfilovi sprva za poper, a ni jim bilo jasno, zakaj bi ga toliko potreboval. Naposled so dešifrirali, da želi papir za pisanje pisem. Tudi sicer je v pismu več starejših narečnih besed, ki so Tarfilovim dale

Eno od Tonetovih pisem materi

misлити. Tone je družini vestno poročal o prejemu teh pošiljk. Sicer pa nesojeni gospodar v pismih izraža skrb za domače in za kmetijo, daje materi navodila, kako naj ravna pri prodaji in nakupu, naj ne daje za "slepo ceno". Priporoča se jim za molitev in večkrat da vedeti, kako pogreša njih in dom. "Hudo mi je, ko slišim peti kukavico in se bliža najlepši čas, pa moram biti od Vas in doma," se iz pisma klenega kmečkega fanta čuti domotožje.

Tone Štalc je domačim poslal več kot šestdeset pisem ali dopisnic, zadnje je prišlo 31. avgusta 1915, za njim pa še dve pismi njegovih bojnih kameradov, ki materi poročata o tem, da je bil Tone ranjen in je v "špitalu", a menda ni v smrtni nevarnosti. Toda Tone se s fronte ni vrnil, ni pa na razpolago tudi nikakršnega uradnega dokumenta, da je padel. Sedaj njegov pranečak Jure po vseh mogočih virih raziskuje, da bi našel kaj informacij o Tonetu Štalcu. Prek prijatelja bi rad v vojnih arhivih na Dunaju našel kako sled za pogrešanim sorodnikom. "Če bomo dobili potrditev, da je njegov grob v Bukovini (ki je na današnjem ozemlju Romunije in Ukrajine), bomo šli vsi skupaj tja na izlet," pravi Štalčev pranečak. Odkar je bila zgodba objavljena v zborniku *Železne niti*, je družina dobila že nekaj novih informacij. Družina iz Trnja je iz svojega arhiva poslala fotografijo nabornikov iz leta 1914, med katerimi naj bi bil tudi Tone, a so ob našem pogovoru menili, da ga ne bi prepoznali, ker nimajo nobene njegove fotografije. Medtem ko je članek nastajal, pa mi je Jure Tarfila poslal fotografijo, na kateri so vsi Štalcevi: oče, mama, obe sestri in Tone, hranila pa jo je kot vse družinske dragocenosti pokojna teta.

Andrejev sejem s praznično ponudbo

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Železniki – Zadnjo soboto v novembru, prav na god svetega Andreja, je Turistično društvo Železniki priredilo tradicionalni Andrejev sejem in z njim napovedalo praznični december. Sejem je bil že devetnajsti po vrsti, nam je povedal predsednik društva Tomaž Weiffenbach in dodal, da se v društvu že veselijo priprav na naslednji, jubilejni sejem, ki bo 29. novembra 2014. Letošnjega so postavili na obnovljenem Placu pred cerkvijo sv. Antona, na 25 stojnicah pa ponudili številne izdelke, ki jih lahko ljudje ponudijo kot darila v prazničnem decembru. Na prodaj so bili polsteni izdelki, angelčki,

med in medeni izdelki, dražgoški kruhki, doma izdelana naravna mila in mazila, dišeče svečke, obutev, copati, ročno izdelan unikatni nakit, pletenine in kvačkani izdelki, usnjeni predmeti, leseni pladnji in posode, izdelki iz svile, voščilnice, adventni venčki, jaslice, suha roba, torbice, tekstilni izdelki, pa tudi domači čaji, kruh in pecivo, mlečni in sadni izdelki, suho sadje, sadje in zelenjava ... Na voljo so bile tudi nekatere knjige in ilustracije Zimski ptički, ljudje so lahko kupili tudi zbornik *Železne niti*, pa seveda tudi klekljane čipke domačih mojstric. K prijetnemu vzdušju je pripomoglo tudi okrepčilo: čaj in kuhano vino ter zaseka na domačem kruhu.

Letošnji Andrejev sejem so postavili na obnovljenem Placu pred cerkvijo sv. Antona. /FOTO: ANDREJ TARFILA

Še zadnji praznični dogodki

Železniki – V teh dneh se bodo zvrstili še zadnji letošnji praznični dogodki. Ob koncu tedna so v športni dvorani v Železnikih razglasili letošnjega športnika leta, na današnji božični predvečer pa Turistično društvo Železniki v kulturnem domu prireja tradicionalno Hojo za zvoncem. Začela se bo ob 22. uri. Na štefanovo, 26. decembra, pa ob 17. uri v športno dvorano vabi Pihalni orkester Alples Železniki na božično novoletni koncert. Naslednja praznična prireditev pa nosi že letnico 2014, namreč baklada, ki jo na novega leta dan ob 18. uri pripravlja Turistično društvo Selca. Odhod bo izpred pošte v Selcih ali izpred bara v Dolenji vasi.

V decembrskih dneh so kraji v občini lepo okrašeni, posebej izstopa trg pri plavžu. /FOTO: ANDREJ TARFILA

Obisk pri najstarejših občanih

Železniki – Pred koncem leta sta najstarejša v občini Železniki obiskala župan Anton Luznar in njegova sodelavka v občinski upravi Lilijana Tolar. Najstarejša občanka je 102 let stara Bogomila Markelj iz Sorice, sicer pa je kar 42 občanov starejših od 90 let. Ducat jih živi v domovih starostnikov.

Fotografija, ki je nastala na Trnju pri vpoklicu leta 1914, se je ohranila v hiši Pri Žnidarju na Trnju.

OBČINA ŽIRI

Županov kotichek

Prijetno in veselo 2014

Prihaja najdaljša noč v letu, priložnost za srečanje s prijatelji in kup želja, (za)obljub in kovanje načrtov. Pred časom smo objavili razpis za spodbujanje organizacije prirediteljev v kraju, vendar se za organizacijo silvestrovanja ni prijavil nihče. Niti po sestankih z različnimi organizatorji.

Tako je javno silvestrovanje v Žireh padlo v vodo. Pred tedni smo vsi župani prejeli pobudo, da se odpovemo ognjemetu, denar pa privarčujemo in namenimo otrokom v stiski. Pred leti je bil ples svetlobe na nebu nad nami še nekaj posebnega, danes je tako običajen, da je morda tako še bolje. V občinski upravi smo se odločili, da pogostitve ob koncu leta za nas in občinske svetnike ne bo. S tem, kljub nevisoko privarčevanemu znesku, načelno sporočamo, da živimo v časih, ko je treba racionalno gledati na vsak evro. Predvsem pa moramo paziti, da z razpoložljivim denarjem naredimo čim več. Proračun za prihodnje leto je manjši, kot bi si želel. Delno gre zmanjšanje na račun zaključevanja največjih investicij v občini in čakanja na novo evropsko finančno perspektivo. Projekte imamo pripravljene.

Žal se pravila pridobivanja evropskih sredstev nenehno spreminjajo. Na zadnjem razpisu odgovorni zahtevajo, da imamo že ob prijavi izbrane izvajalce del. Pri gradnji vodovoda smo morali prositi in dolgo čakati na pozitivno odločitev, da smo lahko še pred razpisom izbrali izvajalca. Do zadnjega nismo bili prepričani, da bomo uspeli, da smo ravnali prav. Po no-

Janez Žakelj

vem pa bi morali za razpis, ki bo objavljen februarja, že imeti izbranega izvajalca. Ob peripetijah, ki se dogajajo ob izbiri izvajalca škofjeloške obvoznice, je jasno, da gre znova za eno od verzij misija nemogoče.

Po drugi strani naši glavni projekti za prihodnost ostajajo jasni: športna dvorana, medgeneracijski center in obvoznica. Ostali projekti za prihodnje leto so manjši: ureditev okolice Stare šole, kolesarske povezava center Žirov-Selo, cesta na Goropeke, pomoč pri zaključku planinskega doma na Mrzlem vrhu, obnova pokopališke cerkve na Dobračevi, ureditev nekaj krajših odsekov cest. Želja je veliko, tako kot pri vseh nas, a moramo biti realni in si privoščiti le toliko, kot imamo na voljo. Več bomo imeli, ko bomo znova lahko delali z evropsko pomočjo. Kljub vsemu povedanemu vsem želim prijetno, bučno in veselo praznovanje vstopa v leto 2014.

Janez Žakelj, župan

Nezakoniti obračun omrežnine

BOŠTJAN BOGATAJ

Žiri – Pred meseci je občinski svet na predlog župana Janeza Žaklja sprejel obračun vodarine za podjetja po dejanski porabi. »Podjetjem smo skušali iti naproti, vendar je bilo ob notranji reviziji ugotovljeno, da gre za nezakonit sklep, zato smo morali v spremembo,« je pojasnil župan. Odlok so svetniki po komaj nekaj

mesecih že spremenili na prejšnji seji občinskega sveta, vodo pa podjetjem sedaj že obračunavajo po državnem pravilniku, ki upošteva tudi hidratno omrežje. Področje je po občinah zelo različno urejeno, na pristojno ministrstvo naj bi prišlo že vrsto pritožb, zato tudi v Žireh pričakujejo, da bodo pravila enaka za vse in dogovorjena na državnem nivoju.

Zaradi hidrantov na območjih tovarn morajo žirovski podjetniki plačevati višjo omrežnino za vodovod. /FOTO: DENIS BOZOVIČAR

Žirovsko darilo Pliberku

Knjižnica v Pliberku/Bleiburg je bogatejša za 1000 knjig, ki so jih darovali Žirovci in bralci iz drugih krajev.

JOŽE KOŠNJEK

Pliberk – Knjižnico v Kulturnem domu v Pliberku/Bleiburg v podjunskega delu Koroške sta Miklavž in Božiček bogato obdarovala. Žirovska enota Knjižnice Ivana Tavčarja iz Škofje Loke, ki jo vodi Majda Treven, je v začetku decembra darovala pliberški knjižnici okrog 1000 knjig, ki so jih prispevali ljubitelji knjig iz žirovske občine in tudi iz drugih krajev, tj. do Ljubljane.

»Že več let zbiramo knjige in jih darujemo Slovincem v

zamejstvu in izseljenstvu ter njihovim društvom. Letošnje zbiranje knjižnega daru je uspešno organizirala Majda Treven, vodja naše žirovske enote. Urad vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu nam je predlagal, naj knjige darujemo Slovenski študijski knjižnici v Celovcu. Ker pa je ta dobro založena s knjigami, smo želeli, da knjige prejmejo tam, kjer jih najbolj potrebujejo. V sodelovanju z Jankom Mallejem iz Slovenske prosvetne zveze smo izbrali Pliberk,« je povedal v sredo v Pliberku Matjaž Er-

žen, direktor škofjeloške Knjižnice Ivana Tavčarja.

Spomnil je, da je pred 160 leti iz Celovca začela prihajati tiskana beseda v slovenski jeziki. Na svečani izročitvi knjig so o pomenu knjige za ohranitev slovenske kulture in jezika na Koroškem govorili tudi pliberški svetnik Jurij Mandl, ki je v občini odgovoren za kulturo, župana občin Pliberk in Žiri Štefan Visotschnig in Janez Žakelj, Janko Malle in vodja knjižnice v Pliberku Sabina Buchwald, za kulturni program pa je poskrbel moški pevski

zbor Alpina iz Žirov pod vodstvom Andreja Žaklja.

Žirovski župan Janez Žakelj je spomnil, da Žiri in Koroško povezuje na Zilji/Gail rojen organist in skladatelj Anton Jobst, ki je živel in deloval v Žireh. »Naj bo današnji večer simbolična zahvala vam, ki se še bolj kot mi zavedate, kaj pomenita knjiga in pisana beseda, in ohranjate slovenstvo, ter zaveza, da iščemo skupne poti in povezave v Evropi, ki nas bodo bogatile,« je povedal žirovski župan Janez Žakelj. Pliberški župan pa je zaželel, da bi po knjigi še pogostejše segali mladi.

Poslovodja Slovenske prosvetne zveze iz Celovca Janko Malle, ki je Žirovcem podaril letošnji knjižni dar zveze vključno z revijo Mladje, je dejal, da je za koroške Slovence, ki živijo v okolju, ki je obdano z nemškimi jeziki, pomembno, da svojo samobitnost utrjujejo na slovenski knjigi. Žal pa slovenske knjigarnice zelo redko najdejo prostor za slovensko knjigo s Koroške, je potarnal. Pliberške prijateljke je s svojimi knjigami obdarovala tudi Milena Miklavčič, vodja Kulturnega doma Milan Piko pa je Žirovcem podaril knjige o Pliberku.

V pliberški knjižnici. Od leve Janko Malle, Matjaž Eržen, Janez Žakelj, Milena Miklavčič in vodja pliberške knjižnice Sabina Buchwald

Pustotnik bo povsem drugačen

Razen sedanjega kopališča, otroškega igrišča in konjeniške dejavnosti bo na Pustotniku v prihodnosti tudi prireditveni prostor, kamp in še mnogo drugih dejavnosti Poleg

BOŠTJAN BOGATAJ

Žiri – Kaj natančno bo zraslo na območju Pustotnika, kjer so še pred leti številni Žirovci zgolj odlagali gradbene odpadke, bo jasno skozi javno razpravo. Kakšne rešitve bi lahko uporabili v tako lepem kotičku Žirov, so iskali študenti krajinske arhitekture pod vodstvom docentke Darje Matjašec z Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

»Območje športnorekreativskega centra Pustotnik predstavlja zanimivo izhodišče za oblikovno in programsko nadgradnjo prostora tako v kontekstu kulturne kot v kontekstu mestne krajine,« je v uvodu predstavil rezultatov dejala Darja Matjašec. Območje leži dovolj blizu Žirov, da so ga sodelujoči poimenovali park in vključili v sistem zelenih in odprtih površin kraja Žiri. Študenti krajinske arhitekture so najprej pripravili analizo prostora in skušali razumeti probleme prostora ter uporabiti različne scenarije.

Župan Janez Žakelj pravi, da so dobili zelo zanimive in sveže ideje. Tako so nekateri gradili na zatečeni situaciji, s čim manj posegi poskušali nadgraditi obstoječe rešitve tako v funkcionalnem kot v oblikovnem smislu. Drugi so gradili izhodišča za celovito prenovo na način, da Žiri postanejo prepoznavne v širšem merilu.

»Slednje praviloma zahteva radikalne prostorske preureditve, ki pa se dolgoročno splačajo, saj Žiri pridobijo na novi prepoznavnosti in privlačnosti kraja,« poudarja docentka. Navdih so študenti poiskali v neizkoriščenih potencialih v zgodovini (Rupnikova linija) pa tudi v prepoznani športni industriji Alpe in celo v žirovski čipki. Vsi scenariji se lahko udeležijo, a zahtevajo različen vložek Občine tako v organizacijskem kot v finančnem smislu. Tako je na Občini, da se odloči, kakšen razvoj si želi: zadržan za potrebe občanov ali bolj smelega, skozi katerega se lahko umesti na zemljevid prepo-

Študenti so predstavili kakovostne ideje in rešitve za ureditev Pustotnika. /FOTO: DENIS BOZOVIČAR

znavnih slovenskih krajev. »Skozi delavnico smo prišli do veliko kakovostnih idej in rešitev, ki jih sedaj predajamo v javno razpravo in razpravo, sledila bo odločitev za nadaljnji razvoj območja,« pravi župan Žakelj. Dodaja, da bodo skušali za uresničitev katerekoli ideje pridobiti zasebnike in tudi evropsko pomoč.

Na Pustotniku naj bi v prihodnje po željah Občine zrasel prireditveni prostor,

kamp, obkopaljška ponudba ter razne dodatne rekreativne ali družbene dejavnosti (tudi ribnik, učna pot). Študenti so kot eno od rešitev podali tudi ureditev bunkerjev Rupnikove linije v sklopu ponudbe kampa, restavracijo pa v stilu italijanske kaverne. Predlagane rešitve so zbirka alternativ, ki poleg obstoječe vloge območja dodajajo nove – tako za dnevne potrebe občanov kot tudi obiskovalcev, turistov.

OBČINA ŽIRI

Žir, tisto kar in kjer se je

December je že tradicionalno mesec za izid nove številke Žirovskega občasnika. Letošnji paket spet zajema dve knjigi in kopicico zanimivih branj.

IGOR KAVČIČ

Žirovski občasnik, ki z novo aktualno izdajo pod naslovom nosi številko 43, so uredniki in avtorji predstavili na Prešernov dan, 3. decembra v Krajevni knjižnici Žiri. Tudi letos je občasnik sestavljen iz dveh zvezkov v enem paketu, poleg 43. številke je tu namreč še knjiga Žirovski žigi. Ampak najprej k »osnovi«.

Letošnji občasnik se vsebinsko giblje nekako med preteklostjo, sedanjostjo in prihodnostjo. Glavnega urednika Miho Nagliča smo povprašali, kako je letos izbral teme? »Žirovski občasnik nagovarja vse Žirovce in prijatelje Žirov, držimo se tudi načela »za vsakogar nekaj«. Tak je tudi izbor letošnjih sogovornikov v pogovorih. Upokojeni čevljar Jože Stanonik (rojen 1919) je eden najstarejših Žirovcev in kot tak pričuje za celo stoletje nazaj. Župan Janez Žakelj (rojen 1964) je sedanjí žirovski prvak, a ni pomemben le kot prvi mož žirovske skupnosti, je tudi razgledan in duhovit sogovornik. Jure Leskovec (rojen 1980) je doma v Šentjoštu, žirovskega rodu je le po očetovi materi; sicer pa je živa priča, kaj lahko mlad

Letošnji paket Žirovskega občasnika ima dvojno težo.

in nadarjen človek naredi iz sebe – postal je profesor računalništva na Stanfordu; ko so ga rojaki v Šentjoštu vprašali, kaj to pomeni, jim je razložil, da je to nekaj takega, kot če bi igral nogomet v madridskem Realu,« razloži Naglič in nadaljuje, da je v tokratni številki ena izmed zanimivih tem zagotovo tudi članek, v katerem beseda teče o imenu Žiri.

Ali nam najnovejši občasnik razkriva počelo »žirovstva«? »Doslej smo mislili, da je ime

Žiri iz bukovega žira. Dr. Petra Leben-Seljak pa je to razlago ovrгла in jo hkrati poglobila. Ime kraja Žir(i) ni iz bukovega ali hrastovega žira, ampak je tudi ta žir iz nekega drugega, prvotnejšega pomena praslovanske besede – žir kot tisto, kar in kjer se je, uživa hrano, živež. Ime je nastalo pred 1291, ko je bilo prvič zapisano. Žiri so bile takrat kraj, kjer se krmi prašiče, ali pa kraj, kjer se je naselil Žir(oslav)ov rod, «pojasnjuje sogovornik.

V letošnjem občasniku pa je še nekaj, kar bi moral vedeti vsak Žirovec. Namreč, da je zraven domačije pri Lukačku v Jarčji Dolini ohranjeno izjemno redko geološko pričevanje (mikrofosili v kamninah), ki priča o eni največjih katastrof v zgodovini Zemlje, pred 252 milijoni let; ne ve se natančno, zakaj je do nje prišlo, dejstvo pa je, da je takrat izumrlo skoraj vse živo. O tem pišeta geologa dr. Tea Kolar-Jurkovšek in dr. Bogdan Jurkovšek. Prvovrstno pričevanje. Poleg obeh geologov se v občasniku prvič pojavita tudi arhitektka dr. Živa Deu (piše o najstarejši žirovski hiši pri Šinkovcu na Ledinici) in etnologinja dr. Bjana Rogelj Škafar, direktorica Slovenskega etnografskega muzeja, ki piše o novih razstavah v Muzeju Žiri, pa domačinka Marija Gantar, ki piše o tem, kakšni so bili nekoč pogrebi. Kot v začetku zapisano, je paketu dodana še knjiga Žirovski žigi avtorja Franca Temelja. V njej je kar 234 žigov iz obdobja 1856-1941, ki jih je zbral Temelj in so prvovrstni zgodovinski dokument in vir ter pričajo o posebnostih Žirov in Žirovcev.

Foto: Igor Kavčič

Najboljši prejeli nagrade

Združenje šoferjev in avtomehnikov Žiri in Osnovna šola Žiri so v začetku leta izpeljali preventivno-nagradno akcijo med prvošolčki. Najboljši so za nagrado prejeli lepe kape.

BOŠTJAN BOGATAJ

Žiri – Z začetkom šolskega leta v Žireh vedno poteka tudi akcija varovanja otrok na prehodih za pešce čez cesto, ki jo izvajajo člani Združenja šoferjev in avtomehnikov Žiri (ZŠAM), AMD Žiri in policisti. »Zaradi zadržanosti policistov tokrat niso uspeli obiskati prvošolčkov, zato smo na pomoč poklicali člane ZŠAM, ki so zelo aktivni pri preventivi, in se dogovorili za izpeljavo podobne akcije,« o začetku akcije pravi pomočnik ravnatelja Branko Filipič. Tri razrede prvošolčkov sta tako obiskala Tomi Jereb in Marijan Dolenc ter malčkom predavala o prometu, o prihodu in odhodu iz šole, o uporabi varnostnih pasov v vozilih in podobno. Zanimivo, malčke je zelo zanimalo, ali morajo tudi starši čez cesto na prehodu za pešce in tudi, ali morajo biti starši in stari starši vedno pripeti z varnostnim pasom. »Naša srečanja smo sklenili z nalogo, da vsak med njimi nariše risbo na temo prometa. Najboljše je izbrala šolska komisija, mi pa smo jih nagradi-

li z odsevno kapo, vsem pa razdelili odsevne trakove,« pove predsednik ZŠAM Marijan Dolenc. Kapo so prejeli Sara Pišljari, Žan Luka Tušar in Elin Malavašič.

»Ob ponovnem srečanju smo govorili tudi o uporabi odsevnih teles v večernih urah,« je dodal še poveljnik ZŠAM Vojko Jezeršek. Člani združenja so znani po akcijah, ki jih vodijo v Žireh, Gorenji vasi in Poljanah. V prejšnjih letih so opozarjali in razdelili številne kresničke in odsevnik, v času recesije je materiala zelo malo, zato so letos mlade in starejše pešce in kolesarje opozarjali.

»Neosvetljeni kolesarji so ob jutrih ali večerih, še posebej pa v meglenih dneh, izpostavljeni hudi nevarnosti. Ne le za svoje življenje, z nespametnostjo lahko uničijo tudi življenje voznika, ki sicer za nesrečo ni kriv,« opozarja Jezeršek. Dolenc meni, da so tako starši kot otroci dobro opremljeni, saj so zagotovo vsaj 80 odstotkom Žirovcev razdelili odsevnik. Žal pa še vedno slišijo izgovore (predvsem starsejših), da ne potrebujejo od-

sevnikov, da so jih pozabili doma: »Starejša gospa nam je povedala, da ima doma okoli radiatorja navitih pet odsevnikov. Kaj ji bodo pomagali, če je voznik ne opazi?« Kljub vsemu velja, da se je stanje v zadnjih letih izboljšalo, tudi zato, ker so člani združenja razdelili 2500 odsevnih trakov in kresničk. Sedaj več pozornosti, tudi zaradi nesreče s smrtnim izidom pred dvema letoma, posvečajo ko-

lesarjem. In šolarji? »Seveda bi lahko boljše upoštevali cestno-prometne predpise. Največkrat opažamo vožnjo s kolesom po pločnikih, neuporabo čelade in podobno. Odgovornost je na strani staršev,« odgovori Filipič. Jezeršek ob tem opozarja, da je desetletja nazaj veljalo, da mora biti vozilo popolnoma opremljeno, danes pa trgovci ponujajo kolesa brez luči. Ta na cesti ne sodijo!

Prvošolčki in drugošolčki dobro poznajo prometna pravila in jih upoštevajo, sčasoma pa upoštevanje pravil nekoliko popusti. Pri nagrajenem Žanu Luku skoraj zagotovo ne bo tako.

Božična filatelistična razstava

Člani Filatelističnega društva Lovro Košir Škofja Loka so v galeriji v zvoniku odprli razstavo Božič na znamkah in razglednicah ter Papež Janez Pavel II na obisku.

BOŠTJAN BOGATAJ

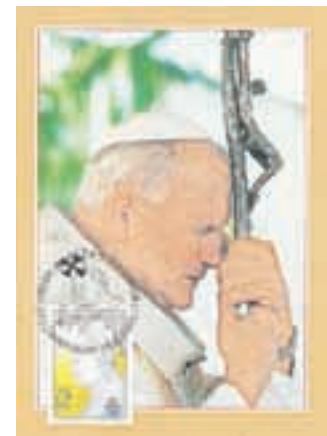
Žiri – V sodelovanju z društvom Šmar Žiri je Filatelistično društvo Lovro Košir Škofja Loka, ki združuje filateliste iz celotne Slovenije, pa tudi posameznike iz tujine, pripravilo času primerno razstavo z naslovom Božič na znamkah in razglednicah in papež Janez Pavel II na obisku.

Razstavo so odprli minulo nedeljo v galeriji v zvoniku cerkve Sv. Martina. Na ogled sta dve filatelistični zbirki, avtor božične je dr. Janez Cerkvenik, predstavlja pa razne božične motive, od božične zgodbe do slovenskih navad v povezavi z božičem. Druga razstava zajema obisk priljubljenega papeža v Sloveniji, na Hrvaškem in v Avstriji, avtor razstave je Matjaž Metaj.

»Na odprtju razstave (minulo nedeljo po sv. maši) bova sodelovala predsednik Srečko Beričič in jaz, povabljeni so tudi drugi filatelisti in predstavniki društva Šmar,« je še pred odprtjem povedal tajnik društva Metaj, ki obljublja, da je razstava zelo

zanimiva tudi sedaj. Na ogled bo v prazničnih dneh (med 25. in 28. decembrom od 16. do 18. ure, v nedeljo, 29. decembra, pa od 8. do 9. ure in od 10. do 12. ure).

Člani društva običajno pripravijo med tri in pet razstav letno, tokratna v Žireh pa je že sedma letos. To kaže, da so filatelistične razstave vse bolj zanimive, tokratne pa so se udeležili s še toliko večjim veseljem, saj so jih k razstavi povabili člani sicer zelo aktivnega društva Šmar.

Papež Janez Pavel II na znamki /Foto: FD Lovro Košir

Krčenje obsega dela krajevnega urada

BOŠTJAN BOGATAJ

Žiri – Pred tedni je načelnik škofjeloške upravne enote Bojan Miklavčič žirovskim občinskim svetnikom predstavil reorganizacijo. Do leta 2015 notranje ministrstvo predvideva reformo upravnih enot, ustanovili naj bi upravne okraje. Zahtevni postopki se bodo vodili v okrajih, manj zahtevni na upravnih enotah. Vloga krajevnih uradov še ni definirana.

Svetniki so in še menijo, da je treba usluge države približati ljudem in ne obratno, zato do ukinitve krajevnega urada ne sme priti, niti do zmanjševanja obsega uradnih ur. S tem bi znova zanemarili podožele, racionalizacijo lahko izpeljejo drugače. Poudarili so, da so v Žireh že ukinitve reševalno službo, ginekološko ambulanto, policijsko postajo, rentgen. Miklavčič je odgovarjal, da je zaposlenih vedno

manj, delo ostaja drugim, da mora gledati na stroške, zato tri dni krajevni urad v Žireh naj ne bi bil več odprt.

»Po dogovoru s svetniki sem pisal poslancem našega območja in jih opozoril na težavo zaradi racionalizacije dela. Poudaril sem, da ta ne sme iti na naš račun, saj smo oddaljeni iz centrov in bi bili zaradi tega v neenakopravnem položaju. Opozoril sem jih tudi na načrtovano reformo, in jih pozval, naj bodo pozorni na ohranitev nivoja storitev krajevnih uradih,« je povedal župan Janez Žakelj in dodal, da bi imeli Žirovci z urejanjem dokumentov v Škofji Loki neprimerno več stroškov kot Ločani.

Prejšnji teden se je župan znova sestal z načelnikom Miklavčičem, ki mu je zagotovil, da bo storil vse, da bo ostal krajevni urad v Žireh tudi v prihodnjem letu odprt tri dni v tednu.

Kup dogodkov v Nordijskem centru Žiri

Žiri – Smučarsko skakalni klub Alpina Žiri bo tudi januarja organiziral številne dogodke v Nordijskem centru Žiri. Na zadnjo letošnjo soboto, 28. decembra, bo med 9. in 14. uro tekmovanju v smučarskih skokih in nordijski kombinaciji na veliki skakalnici za Pokal Cockta. V prihodnjem letu bo najprej 4. in 5. januarja (med 9. in 13. uro) alpski Fis pokal deklet v smučarskih skokih na veliki skakalnici, 18. januarja smučarski skoki na veliki in 25. januarja še na srednji skakalnici.

KULTURA

Za novo leto na odru komedija

Zadnja predstava na odru pri Sv. Duhu bo Goldonijeva Krčmarica.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Sv. Duh – Ob izteku leta 30. decembra ob 20. uri Kulturno društvo Simba vabi na ogled zadnje predstave v tem letu. V kulturnem domu pri Sv. Duhu bo gostovalo Kulturno društvo Ribno s komedijo Carla Goldonija Krčmarica.

"V skoraj dveurni predstavi bodo gledalci priča napetemu in pretkanemu boju treh moških za naklonjenost privlačne lepoticke. Kdo bo tisti, ki bo osvojil njeno srce? Propadli plemič, novodobni bogataš ali

preprost revež? V razgretem ozračju jadranske obale sredi šestdesetih let ne bo manjka lo smeha, zvijač in presenečenj," sporoča Marko Prosen iz društva Simba. Nekaj vstopnic za praznično predstavo, ki jih lahko podarite tudi kot novoletno darilo, je še na voljo na običajnih prodajnih mestih. Čisti izkupiček od predstave bo šel v dobrodelne namene, še sporoča Marko Prosen, ki svoje obiskovalce ob voščilu za praznike in željah za srečno leto 2014 vabi, da bi še velikokrat obiskali hram boginje Talije.

Razstavljalja je Irena Korošec

Železniki – Na hodniku Občine Železniki je bila ves mesec na ogled razstava izdelkov Irene Korošec, ki so napovedovali bližnje praznične dni in nas vabili, da z njimi okrasimo svoje stanovanje, jih podarimo kot darila ali z njimi prijateljem in sorodnikom voščimo za praznike. Na razstavi so bil okrasne sveče, adventni venčki, različno okraski, pa tudi domiselne voščilnice.

Razstavljeni izdelki Irene Korošec v prostorih Občine Železniki

Trden zvok – glasbenikov svet

Več kot petsto poslušalcev je na slavnostnem koncertu v Freisingu z navdušenim aplavzom pospremlilo skladbo Ein fester Klang ist uns re Welt, ki jo je avtor Peter Kopač posvetil 40-letnici pobratene glasbene šole v Freisingu.

IGOR KAVČIČ

Zadnje novembrsko soboto je bil v bavarskem mestu Freising, s katerim je že dolgo pobratena naša Škofja Loka, na sporedu svečani koncert Simfoničnega orkestra Glasbene šole Freising. Udeležila se ga je tudi delegacija Glasbene šole Škofja Loka z ravnateljem Petrom Kopačem na čelu. Ne brez razloga. Orkester freisingške glasbene šole je namreč izvajal skladbo, ki jo je posebej za jubilej šole napisal prav Kopač.

»Šola je lani z različnimi koncerti začela obeleževati svojo štiridesetletnico in sem razmišljal, kakšno darilo bi jim namenil? Odločil sem se napisati skladbo za njihov simfonični orkester. Pisal sem kolegu ravnatelju, kakšno zasedbo imajo, oni pa so me povabili na njihov jubilejni koncert, na katerem me je takratni župan pozdravil pred navzočimi in povedal, da pišem skladbo za njihov orkester. Bučen aplavz je name naredil dodaten vtis in po vrnitvi domov sem se takoj lotil dela,« o ideji za skladbo razmišlja njen avtor. Freisingški orkester je po stažu še zelo

Skladatelj Peter Kopač in freisingški župan Benno Zierer po koncertu / FOTO: ARHIV PETRA KOPAČA

mlad, v njem pa igrajo tako učenci nižje in srednje glasbene šole, kot profesorji in starši učencev. Tudi temu primerno je skladatelj Peter Kopač napisal poslušljivo skladbo, ki bo všeč ljudem. Za rde-

čo nit je izbral star Bachov koral, ki nas v prisposodbi na neki način vrača v čase, ko so freisingški škofje imeli posest v Škofji Loki. »Skladba je tonsko zahtevna, izogibal pa sem se pasažam, vedel sem na-

mreč, da je orkester še mlad in v razvoju.«

Naslov skladbe je Ein fester Klang ist uns re Welt, kar bi v prevodu zapisali Trden zvok je naš svet. »To pomeni, da je trden, lep in čist zvok, svet, ki ga poznamo in v katerem živimo glasbeniki.« Skladba je dolga okrog deset minut in je na novembrskem koncertu dosegla velik uspeh. Tako publiki kot izvajalcem je bila zelo všeč, prav tako pa je skladbo v časopisnih člankih pohvalila stroka. Ravnatelj glasbene šole v Freisingu Martin Keiser ni našel besed, s katerimi bi izrazil svoje navdušenje.

Tudi Kopač je bil z izvedbo zelo zadovoljen, saj jo je po njegovem mnenju orkester igral z velikim zanosom. »Skladba ni bila odigrana le rutinsko, ampak z občutkom. In kot je freisingški župan Benno Zierer dejal v zahvalnem nagovoru po izvedeni skladbi, prav taki dogodki na najboljši način pokažejo, kakšno moč ima glasba, ki vselej združuje, in ne obratno, kar včasih počne politika,« je še povedal Kopač, ki upa, da bo skladbo v prihodnje igral tudi kateri od slovenskih orkestror.

Severjeva nagrada Čujoviču

Pred nedavnim so na Loškem odru podelili Severjeve nagrade za igralske dosežke. Med letošnjimi nagrajenci tudi igralec domačega gledališča Matej Čujovič.

IGOR KAVČIČ

Severjeve nagrade poklicnim in ljubeljskim igralcem ter študentom dramske igre za igralske dosežke že 43. leto podeljuje Sklad Staneta Severja. Nagradi Sklada Staneta Severja za igralske stvaritve v poklicnih gledališčih sta prejela članica SLG Celje Pia Zemljič in član Mestnega gledališča ljubljanskega Primož Pirnat. Nagrado, namenjeno študentom dramske igre na ljubljanski AGRFT, pa je letos prejel Benjamin Krnetič. Najbolj topel sprejem je na podelitvi nedvomno prejel Matej Čujovič, dolgoletni igralec Loškega odra, ki je bil nagradjen za igralsko stvaritev v slovenskem ljubeljskem gledališču, in sicer za vlogo Benedicta v melodrami Igre je konec Simona Graya, ki jo je škofjeloški gledališki ansambel premierno uprizoril letos jeseni.

Benedict je zahteven lik, psihološko kompleksna po-

doba alkoholika, notranje razkrojenega in zatekajočega se v samoprevaro, laži, iskanje krivde zunaj sebe, samopomilovanje in ljubosumje. Od interpreta terja precizni študij in obvladovanje odrskega metjeja. In prav tak je Matej Čujovič – kreativen ustvarjalec v vseh segmentih odrskega nastopa, je bilo med drugim povedano v obrazložitvi k nagradi. Ko dramsko osebo spozna in začuti, ta z njim zaživi polno, resnično in brezkompromisno. Matej Čujovič, po poklicu sicer pravnik, kot sodnik zaposlen na višjem sodišču v Ljubljani, letos igra že svojo enainvajseto sezono in sodi v trdno jedro loškega ansambla. Nagrado je prejel z zadovoljstvom, saj je povedal, da je zanj ukvarjanje z gledališčem nekakšen ventil, nekaj, pri čemer se sprosti, in kar je po vseh letih zanj že prava zasvojenost.

Matej Čujovič letos navdušuje kot Benedict v melodrami Igre je konec. FOTO: MATIČ ZORMAN

KAMNITI MOST

Zbirka pripovedk po skoraj 40 letih med nas spet prinaša grajske gospodične, lubniške skrate, blegoške velikane in troglave zmaje. Naj tudi vaši otroci odrastejo ob spoznavanju domače zgodovine. Kamniti most je posebnega pomena predvsem za Škofjo Loko in Ločane. Redna cena trdo vezane knjige s 323 stranmi je 25 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

21

EUR

+ poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

ŠPORT

Peter Prevc je športnik leta 2013

Smučarski skakalec Peter Prevc iz Dolenje vasi si je zaslužil naslov najboljšega športnika Slovenije.

VILMA STANOVNIK

Mnogi navijači Petra Prevca še niso pozabili letošnjega februarja, ko so se z njim v dolini Fiemme in nato doma v Dolenji vasi veselili njegovega velikega uspeha, saj je na svetovnem prvenstvu v nordijskem smučanju osvojil kar dve odličji, bronasto medaljo na srednji skakalnici in srebrno na veliki napravi.

»Vesel sem, da sem bil izbran med številnimi odlični-

mi športniki. Očitno od zadnje zime športni novinarji name niste pozabili in še računate name. Tudi mene veseli, da sem po slabšem začetku sedaj iz tekme v tekmo boljši,« je še pred slovesno razglasitvijo povedal Peter Prevc, sicer član Kranjskega Triglava, ki se je takoj nato podal na nove tekme.

Da je Peter Prevc, 21-letni mladenič iz Dolenje vasi, talentiran in vesten športnik, je bilo jasno že vsaj zadnja štiri leta, ko si je kot sedem-

najstletnik priboril mesto v naši članski skakalni vrsti in že ob svojem olimpijskem prvenstvu v Vancouveru leta 2010 na veliki skakalnici osvojil sedmo mesto. Uspehi so se nadaljevali, saj se je na tekmah svetovnega pokala začel redno uvrščati med najboljše, in stopnjevali do letošnjega februarja, ko je zablestel na svetovnem prvenstvu. Prav tako se Peter rad spominja zaključka zadnje zime pred domačimi navijači, ko si je na poletih v Planici naša ekipa priborila prvo mesto, Peter pa je bil na posamičnih tekmah enkrat drugi in enkrat tretji. Poleti je skupaj z ostalimi v klubu in reprezentanci začel priprave na novo olimpijsko zimo, ko želi znova dokazati, da sodi med najboljše na svetu in biti še naprej vzornik mlajšima bratoma, prav tako smučarjema skakalca Cenetu in Domnu.

Ponosni sponzor skakalca Petra Prevca

Pohištvo Prevc
www.prevc.si

Peter si je naslov najboljšega športnika v državi zaslužil z dvema medaljama s svetovnega prvenstva, odrezal pa se je tudi v domači Planici. Foto: Tomi Trbovec

Najbolj so se izkazali upokojeenci

Na letošnjih športno-rekreacijskih igrah je nastopilo več kot sedemsto udeležencev, nove pa se začenjajo že januarja.

VILMA STANOVNIK

Pred kratkim so se končale letos že 33. športno-rekreacijske igre, ki še vedno združujejo prebivalce vseh štirih nekdanjih loških občin: Žirov, Gorenje vasi - Poljan, Železnikov in Škofje Loke. Kot je povedal Marjan Kalamar, so letos razpisali tekmovalja v kar petindvajsetih različnih panogah, potekala pa so po različnih krajih v vseh štirih občinah.

»Opažam, da je zadnja leta manj zanimanja za sodelovanje na igrah med velikimi delovnimi organizacijami in študenti, več pa prihaja udeležencev iz manjših podjetij, pa tudi upokojeenci so igre vzeli za svoje,« je tudi povedal Kalamar. Temu v potrdi-

tev govorijo tudi rezultati, saj so v ekipni uvrstitvi z največ točkami zmagali prav člani Društva upokojeencev Škofja Loka. Drugo mesto je osvojila ekipa Zavod - šole Škofja Loka, tretje pa Območna obrtna zbornica. V tekmovanju za naj rekreativko je bila najboljša Mihaela O. Vehar, naj rekreativec pa je postal Anže Žakelj.

»Lahko rečem, da je bila letos udeležba večja, kot smo pričakovali, saj je sodelovalo več kot sedemsto petdeset udeležencev,« še dodaja Kalamar, ki vabi tudi že na nove, 34. športno-rekreacijske igre, ki jih bodo razpisali te dni in se bodo s prvo športno panogo, veleslalomom, predvidoma začele že 18. januarja.

Vsako tekmo boljši

Loški rokometaši so po prvi tretjini prvenstva v 1. B ligi na tretjem mestu.

VILMA STANOVNIK

Po včerajšnjem zadnjem letošnjem treningu so rokometaši Loke 2012 dobili nekaj dni zasluženega počitka, 2. januarja pa jih čakajo novi treningi, saj se bo na nadaljevanje naporene sezone treba dobro pripraviti. »Lahko ocenim, da je tretje mesto trenutno za nas dober rezultat in izhodišče za nadaljevanje sezone. To pa predvsem zato, ker smo imeli kar nekaj težav s poškodbami in šele na zadnjih tekmah nam je uspelo, da smo nastopali v polni postavi,« pravi trener Robert Bradeško, ki skupaj z vodilnimi v klubu trenutno o okrepit-

Foto: TINA DOKL

Loške rokometaše tudi to sezono odlikuje borbena igra.

vtvah v članski ekipi ne razmišlja. »Fantje se med seboj odlično razumejo, razpoloženje je takšno, kot si ga želimo, in če bomo imeli

srečo z zdravjem se bomo zagotovo potegovali za eno prvih dveh mest, ki vodita v elitno ligo,« še dodaja trener Bradeško.

OMARE ZA PREKAJEVANJE SUŠENJE IN SHRANJEVANJE MESA

Omara OPS je namenjena za prekajevanje mesa, rib in sirov po hladnem postopku. Po prekajevanju nam služi tudi za sušenje in shranjevanje mesa.

TIPI OMAR	VELIKOST v mm			CENA Z DDV
	širina	globina	višina	
OPS - 125	900	500	1600	942,00 EUR
OPS - 250	900	600	1800	1.008,00 EUR

MALI-E-TIKO d.o.o.
Loka 121, 4290 TRŽIČ, SLOVENIJA

Tel. ++386 4 5971 400
Faks ++386 4 5971 430
e-pošta: info@me-t.si

NISSAN
Innovation that excites

PREDVIDITE NEPRIČAKOVANO

NOVI NISSAN NOTE
Z VARNOSTNO TEHNOLOGIJO SAFETY SHIELD

Kombinirana poraba goriva: 3,6-4,7 l/100 km. Emisije CO₂: 92-109 g/km.

SAFETY SHIELD

ASP Jesenice
Lesce
Finžgarjeva 2, Tel.: 04/58 33 330
Hraška cesta 25, Tel.: 04/53 53 450

VABLJENI NA TESTNO VOŽNJO!
VOZILA NA ZALOGI.

www.asp.si

ZANIMIVOSTI

Dobro obiskan dobrodelni bazar

Škofja Loka – Tradicionalni božično-novoletni bazari, ki jih vsako leto pripravljajo škofjeloške osnovne šole, so vselej dobro obiskani. Na njih je mogoče kupiti drobna darila, izdelke, ki so jih naredili otroci ob pomoči staršev in strokovnih delavcev šole. Izkupiček vsakokrat namenijo v šolski sklad, ta pa med drugim pomaga tudi učencem iz socialno šibkejših družin. Tudi letos so seje že pred začetkom vselega decembra pripravili v vseh šolah. Množično se jih udeležujejo zlasti starši šolarjev, da vidijo ustvarjalnost svojih otrok, kaj kupijo in s tem prispevajo šolskemu skladu. Letos smo obiskali praznični bazar v Osnovni šoli Škofja Loka Mesto, kjer so ob koncu novembra ob tej priložnosti uprizorili glasbeno pravljico Bela kapica, v šolski knjižnici pa je bilo mogoče obiskati tudi sejem knjig in družabnih iger.

Kupčija je cvetela v veliko zadovoljstvo prodajalcev.

Obdaroval jih je Miklavž

Škofja Loka – Otroke je ta mesec že obiskal Miklavž, prvi od dobrih mož, Božiček in dedek Mraz še prideta. Posebno veseli so bili Miklavževega obiska v Osnovni šoli Jela Janežiča, kjer miklavževanje prirejajo že osem let, za prireditev pa skrbi in jo podpira Rotary club Škofja Loka s svojimi sponzorji in donatorji. V programu z obdaritvijo so poleg učencev šole Jela Janežiča sodelovali še Plesni klub Tržič, Kranjske mažoretke in seveda Miklavž, program pa je povezovala Monika Tavčar. Letošnje praznovanje sta za Rotary club Škofja Loka pripravila Stane Kranjc in Brane Bandelj. Miklavž seveda ni prišel s prazno vrečo. Šolo in otroke je obdaril z darilnim paketom, ki jim bo olajšal gibalne vaje (terapevtska žoga, kolenbica) in povečal varnost na cesti (odsevni jopič), v njem pa seveda niso manjkale sladkarije.

Miklavž v družbi otrok z Osnovne šole Jela Janežiča

Uspela dobrodelna tombola

Železniki – Župnije Selške doline so novembra spet priredile dobrodelno tombolo, ki je dodobra napolnila športno dvorano v Železnikih. Letošnji iztržek je znašal 4700 evrov, ki so jih namenili sestri Bogdani Kavčič, ki že več desetletij živi in dela v Afriki, sedaj skrbi za revne v Centralnoafriški republiki. Darovana sredstva bodo namenjena nakupu hrane za revne otroke. V kulturnem programu so nastopili: kvartet Obzorje, glasbena skupina Spes in animator Sten Vilar, govornica Jana Lampe in povezovalka prireditve Minca Rihtaršič.

KONCERTI

GAL IN SEVERA GJURIN

27.12., Mestni trg ob 20.00

KLAPA MALI GRAD

28.12., Sokolski dom ob 19.00

VICTORY BAND

28.12., Mestni trg ob 20.30

SILVESTROVANJE: GINO & BAND

31.12., Mestni trg od 22.00 - 3.00

RADE ŠERBEDŽIJA & JURE IVANUŠIČ
7. januar, Sokolski dom ob 20.00

Vstopnice: TD Škofja Loka, Loški pub, Sokolski dom, Info točka

TD Škofja Loka, tel.: 04/5120-268, www.skofjaloka.info

Pravljicna dežela Gorajte

V čarobni pravljicni deželi Gorajte se boste srečali z živimi pravljicnimi liki, ki bodo vas in vaše otroke ob spremljavi petja in glasbe popeljali skozi osem pravljic. Obiskali boste Škratovo vasico, Mojco Pokrajculjo, Čarobni gozd, Piko Nogavičko, Čarovnico Cico Mico, Sapramiško, Volka in sedem kozličkov ter Trnuljčico. Ob koncu sprevoda Dedek Mraz otroke obdaruje z darili, ki jih starši prinesejo s seboj v darilni vrečki A4 formata, na katerih je nalepka z

imenom in priimkom otroka. Po obdarovanju Dedek Mraz otroke povabi še na brezplačno čajanko s piškoti.

Pravljicno deželo Gorajte si lahko ogledate od 18. do 29. decembra 2013 ob 15. in 17. uri ne glede na vreme, razen 25. decembra, ko predstav ne bo.

Za več informacij obiščite spletno stran www.pravljicnadezela-gorajte.si

VESELI DECEMBER V KRANJSKI
21. - 31. december 2013
na Glavnem trgu ob vodnjaku
www.tourism-kranjsi.si

21.12. - 31.12. Božično novoletni sejem
7.12. - 5.1. Razstava jasic v rovih pod starim Kranjem

21.12. ob 19. uri Queen Real Tribute
23.12. ob 19. uri županov božični koncert Nuša Derenda
27.12. ob 19. uri Orlek
28.12. ob 19. uri Adi Smolar
30.12. ob 17. uri Čuki & sprevod Dedka Mrza
31.12. ob 22. uri na Slovenskem trgu Helena Blagne & Ansambel Saša Avsenika

100% GARANCIJA - NAKUP BREZ TVEGANJA!
z vami že 5 let

Dežela Zdravja d.o.o., Vrtnarja 6a, 1360 Vrtnika

Bi bili radi še boljši ljubimci?
www.sextablete.si
- NA VOLJO BREZ RECEPTA - NARAVNO IN ZA VSA LETA

040 800 560

4 tablete + 1 brezplačno = 30,60 EUR
9 tablet + 3 brezplačno = 58,14 EUR (za 12 tablet)
13 tablet + 7 brezplačno = 82,62 EUR (za 20 tablet)

Kako lahko pride do trajnega povečanja?
www.penistablete.si
- ANONIMNA DOSTAVA - BREZ STRANSKIH UČINKOV

031 246 816

10 tablet = 32,74 EUR
20 tablet + 4 brezplačno = 63,51 EUR (za 24 tablet)
30 tablet + 10 brezplačno = 93,30 EUR (za 40 tablet)

ZANIMIVOSTI

Radijci zbirali za loške družine

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Radio Sora je že tretje leto pripravil veliko humanitarno akcijo, v kateri je s pomočjo poslušalcev ter s prispevki svojih zaposlenih in sodelavcev zbiral najnujnejše življenjske potrebščine za družine, ki si tudi najnujnejšega ne morejo privoščiti. Pobudnik za humanitarno akcijo v predprazničnih decembrskih dneh je bil pred dvema letoma Mile Bitenc iz oddaja Zadetek v petek in Nedeljski zadetek. Predlagal je, da bi nagrade, ki jih običajno razdelijo med poslušalce, namenili tistim, ki jih potrebujejo, in jim tako polepšali praznične dni. Radijci so se povezali s škofjeloškim centrom za socialno delo in nagrade, ki so jih prispevali pokrovitelji, takrat namenili mami samohranilki, ki se je le težka prebijala iz meseca v mesec. Decembra, ko smo vsi praznično razpoloženi, pa se ji je povrh vsega iztekel še starševski dodatek.

Radijci med škatlami s hrano za socialno ogrožene loške družine

Akcijo so nadaljevali, prek etra so pozivali poslušalce k darovanju, glas o njej pa je prek Facebooka razširila tudi radijska sodelavka Monika Tavčar. "Letos smo akcijo nadaljevali. Pridružili smo se ji prav tako sodelavci Radia Sora, zares veliko hrane in drugih nujno potrebnih življenjskih pripomočkov pa so v nakupovalne vozičke v štirih škofjeloških prodajalnah na-

ložili tudi poslušalci. Zelo radodarni so bili tudi na Kmetiji pr' Jurju v Spodnjih Bitnjah, kjer so prispevali tri vreče krompirja in več glav zelja," je povedala urednica Tanja Barašin. Zbrano so namenili trem družinam na Škofjeloškem. Pomagali so mami z dvema otrokoma, še eni družini s prav tako dvema predšolskima otrokoma ter mami z odraslim sinom.

Pravljice v Gorajtah

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Virmaše – V gozdičku pri Virmašah je letos za dva decembrska tedna znova oživel Pravljična dežela Gorajta. Tam so prostovoljci postavili lične lesene hišice, domovanja pravljичnih junakov. Dvaindvajset živih pravljичnih likov, oblečenih v barvite kostume, otroke vodi skozi osem pravljic, na koncu pa jih obdari še dedek Mraz. Idejna ustanoviteljica Pravljične dežele sta Danica Kordež in Boštjan Sečnik, ki sta se po dveh letih uspešnega projekta odločila ustanoviti društvo Oddih, pri pri-

Foto: Tina Dokl

Ob odprtju pravljичne dežele je obiskovalce zabaval lajnar.

pravi in izvedbi prireditve pa sodeluje petintrideset prostovoljcev. Pravljično deželo so najprej odprli za otroke in odrasle s posebnimi po-

trebami iz VDC Kranj in Škofja Loka, INCE Mengeš in Centra Dolfke Boštjančič Draga, sedaj pa je odprta tudi za vse druge.

JBA TRADE

Srečno 2014

PRODAJA • ODKUP • FINANCIRANJE

Prodaja vozil z garancijo do 2 let po izredno ugodnih cenah.
Ugodno financiranje do 7 let.
50 % popusta na obvezno in kasko zavarovanje.
 V račun vzamemo vaše vozilo

»SUPER KREDIT FLEX 123«
 Inovativen avto kredit z odplačilno dobo do 4 let in odloženim plačilom do polovice glavnice ob zapadlosti kredita. Kredit vzamete le za polovico vrednosti vozila ostalo čez 4 leta.

JBA TRADE, d. o. o. Gorenjska cesta 50/c (pri krožišču), 1215 Medvode
 GSM: 041/750-902, WWW.JBA-TRADE.SI, JERNEJ@JBA-TRADE.SI

Gradbena dela na Centralni čistilni napravi Škofja Loka bodo potekala tudi med prazniki, na čistilni napravi Reteče pa so za leto zaključena

Gradbena dela na Centralni čistilni napravi Škofja Loka se bodo nadaljevala tudi med prazniki, medtem ko so dela na čistilni napravi Reteče za letošnje leto zaključena. Zaključek vseh gradbenih in montažnih del ter začetek enoletnega poskusnega obratovanja pa je predviden junija prihodnje leto. Obe investiciji sofinancira Evropska unija iz Kohezijskega sklada.

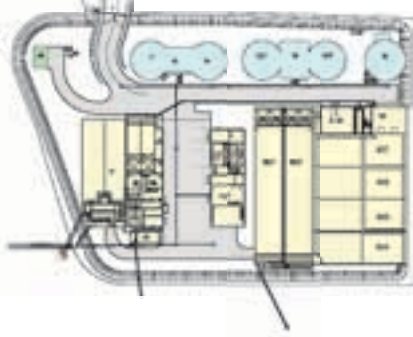
V okviru Projekta Občina Škofja Loka, ki sodi v okvir celovitega regionalnega okoljskega projekta Ureditev porečja Sore, v katerega so se partnersko povezale vse štiri občine na Škofjeloškem: Škofja Loka, Gorenja vas – Poljane, Železniki in Žiri, poteka nadgradnja in posodobitev Centralne čistilne naprave Škofja Loka in gradnja nove čistilne naprave Reteče.

Centralna čistilna naprava Škofja Loka

LEGENDA OBJEKTOV:

- 01 DEŽEVNI BAZEN
- 02 FINE ELEKTROMOTORNE ČISTILNE IN OČISTILNE STAVBE
- 03 PREDČIŠČENJE MEHANSKO PREDČIŠČENJE
- 04 PRIMARNI USEDALNIK
- 05 OBRABNE FOSFORJA
- 06 SELEKTOR
- 07 NAKNADNI USEDALNIK
- 08 MERILNIK PRETOKA IN KONTROLNI JAŠEK IZTOKA
- 09 ŽOGČEVILEC IN ŽALOGOVNIK BLATA
- 10 ČIŠČENJE FOSFORJA
- 11 KOMPRESORSKA POSTAJA
- 12 UPRAVNI PROSTORI
- 13 VODOMERNI JAŠEK
- 14 UPRAVNI PROSTORI
- 15 LABORATORIJ
- 16 SKLADIŠČE
- 17 VODOMERNI JAŠEK
- 18 TRAFIK POSTAJA

- NOVI OBJEKT
- NOVI OBJEKT
- OBSTOJEČI OBJEKT

Dela na biološkem bloku so zaključena in začelo se je njegovo obratovanje. Med prazniki bo potekalo praznjenje treh obstoječih bioloških blokov, demontaža obstoječe tehnološke opreme in rušitvena dela.

V prihodnjem letu pa se bo začela dogradnja drugega dela naknadnega usedalnika, zemeljska dela za pripravo gradnje nove upravne stavbe in zunanja ureditev.

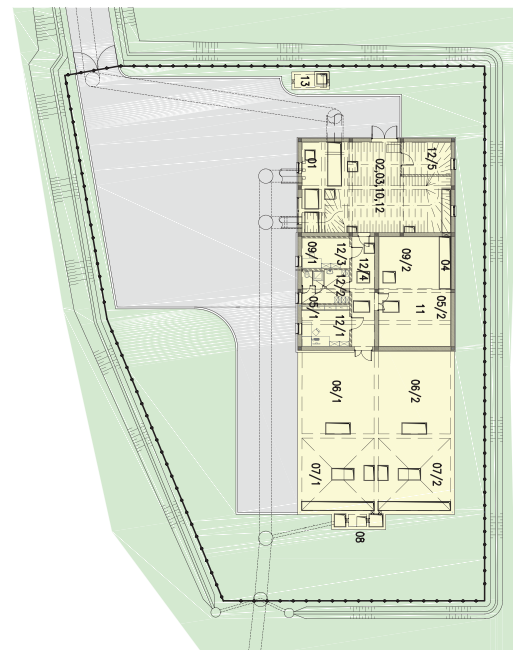
Nadgrajena in posodobljena Centralna čistilna naprava Škofja Loka bo omogočala čiščenje odpadnih voda in opravljanje storitev čiščenja do stopnje, kot jo predpisujejo veljavni okoljski predpisi in standardi. Prevezala bo greznične gošče in blato iz malih komunalnih čistilnih naprav, omogočala priključevanje novih kanalizacijskih sistemov in s tem čiščenje komunalnih odpadnih vod iz naselij, ki do sedaj še niso imela urejenega odvajanja in čiščenja odpadnih vod. Po njeni rekonstrukciji in nadgradnji bo njena zmogljivost 45.600 populacijskih ekvivalentov (PE).

Čistilna naprava Reteče

Na čistilni napravi Reteče se zaključujejo obrtniška dela, montaža, tehnološka dela in elektroinstalacijska dela. V prihodnjem letu je predvidena gradnja iztočnega kanala iz čistilne naprave do reke Sore, montaža tehnološke opreme, strojne instalacije, ureditev dovodne ceste in zunanja ureditev.

Nova čistilna naprava bo sodobna, nizko obremenjena biološka čistilna naprava z aerobno stabilizacijo blata ter z mehansko in biološko stopnjo čiščenja. Namenjena bo čiščenju komunalnih odpadnih voda brez prisotnosti zaviralnih ali strupenih snovi. Skupna hidravlična in biokemijska obremenitev čistilne naprave bo 2.400 populacijskih ekvivalentov (PE). Naprava bo zgrajena v skladu z okoljskimi uredbami odvajanja komunalnih odpadnih voda.

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Kohezijskega sklada. Operacija poteka v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete »Varstvo okolja – področje voda«; prednostne usmeritve »Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih vod«.

LEGENDA OBJEKTOV:

- 01 VODNO ČRPALIŠČE
- 02 DEŽEVNI BAZEN
- 03 MEHANSKO PREDČIŠČENJE
- 04 SELEKTOR
- 05 DENITRIFIKACIJA
- 06 NITRIFIKACIJA
- 07 NAKNADNI USEDALNIK
- 08 MERILNIK PRETOKA IN KONTROLNI JAŠEK IZTOKA
- 09 ŽOGČEVILEC IN ŽALOGOVNIK BLATA
- 10 ČIŠČENJE FOSFORJA
- 11 KOMPRESORSKA POSTAJA
- 12 UPRAVNI PROSTORI
- 13 VODOMERNI JAŠEK

- NOVI OBJEKT

Naložba v vašo prihodnost
 OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
 Kohezijski sklad

Odvajanje in čiščenje
 odpadnih voda v porečju Sore

Gimnazijci so se zavrteli

VILMA STANOVNIK

Generacijam loških gimnazijcev, ki so obiskovali še staro stavbo na Šolski ulici, so v lepem spominu na srednješolska leta ostali tudi plesi, ki so jih pripravljali v nekdanjem Partizanu. In ko je pred kratkim (kje drugje kot v gostilni) beseda dala besedo, se je ob obujanju spominov porodila želja, da se tam znova zavrtijo. Čeprav je nekdanja telovadnica

dobila sodobnejše ime, Kristalna dvorana, je prenovljena še kako primerna za ples. To so izkoristili na prvi decembrski petek. Poleg tistih, ki so uživali v druženju in spominu na nekdanje ples, so se novosti v družabnem življenju razveselili tudi na Loški gimnaziji, saj bodo simbolično vstopnino organizatorji, ko bodo odšteli stroške prireditve, poklonili gimnazijskemu skladu Gaudeamus.

Ravnatelj OŠ Ivana Groharja v Podlubniku Marko Primožič, nekoč gimnazijec in eden od pobudnikov plesa, se je zavrtel z ženo Dušo. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

V Loko prihaja legendarni Rade Šerbedžija

Svetovno znani igravec, poet in šansonjer Rade Šerbedžija bo na koncertu v Sokolskem domu v Škofji Loki nastopil v torek, 7. januarja 2014.

DINA KAVČIČ

Škofja Loka – Prejšnji teden si je na brniškem letališču, kjer je prestopal med dvema letoma, vzel čas za kratek pogovor z nami. Povedal je, da je z Gorenjsko, še posebej s Škofjo Loko, povezan že dlje časa, predvsem preko prijatelja Petra Hawline in njegove družine.

Z njimi se je spoznal med dopustovanjem na otoku Silba in zato je v Škofjo Loko prihajal že prej, preden je začel tam koncertirati. Slovenijo ima tudi sicer rad, saj se tukaj vedno spomni zanj težkih dni leta 1992, ko ga je Slovenija toplo sprejela, mu dala državljanstvo in podporo, da se je spet počutil kot človek in je lahko spet potoval po svetu. V naših krajih je večkrat letoval pozimi na smučanju ali poleti, ko je po

Rade Šerbedžija / FOTO: GORAZD KAVČIČ

dopustu na morju obiskal Jezersko, kjer je planinaril. V povezavi z našimi gorami je povedal zanimivo anekdoto. Kot mladega igralca so ga med študijem na zagrebški

akademiji poslali na kulturno izmenjavo študentov v Los Angeles v Ameriko, kjer je v hollywoodskem studiu spoznal režiserja in producenta Billyja Wilderja, ki je

takrat snemal vestern z Jackom Lemmonom. Ker je Wilder po poreklu Avstrijec, je, ko je izvedel, da študenti prihajajo iz Jugoslavije, takoj ustavil snemanje, jih pogostil s pijačo in povedal, da dopust vsako leto preživlja v slovenskih Alpah, ki so veliko lepše od avstrijskih. Rade Šerbedžija je med številnimi filmi s hčerko iz prvega zakona Lucijo igral tudi v slovenskem filmu L kot ljubezen. Ob tem je dejal, da filmov sploh ne gleda, niti svojih, razen takrat, ko ga k temu prisili režiser ali družina. Po televiziji gleda samo tenis, ki ga rad tudi igra. Če si boste ogledali koncert Radeta Šerbedžija prve dni novega leta v Škofji Loki, boste s sabo gotovo odnesli ne le polno prijetnih vtisov, temveč tudi delček njegovega svetovljanstva.

M Tehnika

Tehnika Kranj,

Ulica Mirka Vadnova 7, Primskovo

Ponudba velja od 21.11. do 31.12.2013

Rowenta

Likalnik DZ5920

2400 w
moč

37⁹⁹

24% PRIHRANEK

Redna cena: 49⁹⁹

prilagodljiv izpust pare: 0-40 g/min.
sunkovit izpust pare: 130 g/min.
Integrirani sistem proti vodnemu kamnu
Microsteam 330 Stainless Steel plošča
prostornina rezervoarja: 300 ml

gorenje

Mikrovalovna pečica M020MW

800 w
moč

58¹⁴

40% PRIHRANEK

Redna cena: 96⁹⁰

5 stopenj moči
bele barve
prostornina 20 lit.
vrtljiv pladenj premera 24,5 cm

Whirlpool

Vgradni indukcijski set

A
energijski
razred

Vgradna pečica
AKP 210IX

prostornina 55 lit.
ventilacijska pečica
elektronska ura

Indukcijska plošča
ACM 802NE

4x indukcija/1x booster,
upravljanje na dotik
zaklepanje programov
pokazatelj preostale toplote

Dvojne
pike!

599⁹⁹

+DARILLO
SILIKONSKI PEKAČ

lenovo

Prenosnik Ideapad G505

Procesor:
AMD Quad-Core A4-5000
(1.5GHz)

Pomnilnik: 4 GB DDR3

Grafična kartica:
AMD Radeon HD 8330

Trdi disk:
1TB Serial ATA

Zaslon: 39,6 cm (15,6")
HD (1366x768) LED

449⁹⁹

DVD+-RW Dual Layer, Wlan, spletna kamera, Bluetooth, 2x USB 3.0, USB 2.0, HDMI, Windows 8 64 bit SLO, mednarodna garancija 1 leto, baterija 1 leto

Dvojne
pike!

Veljavnost kupona od 24. 12. do 31. 12. 2013.

Tehnika Kranj,
Ulica Mirka Vadnova 7, Primskovo

Popust velja ob predložitvi kupona pri blagajni. Popust ne velja za izdelke, ki so predstavljeni v aktualnih letakih M Tehnika, za izdelke vključene v pika popuste, za nakup avtomobilskih pnevmatik, goriv (briketi, peleti, premog, drva), vrednostnic, darilnih kartic, srečk ter mobi kartic. Akcija ne velja za pravne osebe in samostojne podjetnike. Več informacij na www.mtehnika.si

-10%
popust